

наша свабода

№84(171) ВЫДАЕЦЦА 3 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

10 ЖНІЎНЯ
2001 года
ПЯТНІЦА

Адрас:
220123, г.Мінск, а/с 103

тэл. 228-69-18, 210-02-53

Е-mail:
NPSvaboda@irex.minsk.by
http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

ПАДПІСКА
НА НАШУ СВАБОДУ!

Каб не шукаць кожную раніцу
нашу газету ў шапіках,
падпішыся на яе цяпер!
Падпіска на НАШУ СВАБОДУ
магчымая праз пошту! У любым
аддзяленні сувязі патрабуйце
падпісны каталог з індэксам
НАШАЙ СВАБОДЫ.

Наш падпісны індэкс –

63478

Сямён Домаш патрабуе гарантыяў

Сустрэчу з журналістамі 9 жніўня патэнцыйны кандыдат у прэзідэнты Сямён Домаш пачаў заяваю, што «на сённяшні момант мая каманда валодае істотным рэсурсам для тэхнічнага і арганізацыйнага правядзення кампаніі ва ўмовах татальнага прэсінгу з боку цяперашніх уладаў».

«У маёй камандзе сабраліся ўсе актывісты, якія працуюць у «трэцім сектары», і значная частка прадстаўнікоў беларускай палітычнай апазіцыі. Па-другое, са мной працуюць як у цэнтральным штабе, так і ў рэгіянальных штабах знакавыя асобы... Па-трэцяе, на падтрымку мяне скіраваныя інфармацыйныя цэнтры ў рэгіёнах. Па-чацвёртае, на базе рэгіянальных арганізацый мы сфарміравалі выбарчыя штабы, які не саступаюць штабам Лукашэнкі», — так патлумачыў сваю гатоўнасць да барацьбы С.Домаш.

«Я сёння пацвярджаю, што застаюся прыхільнікам пагаднення, дасягнутага на паседжанні «пяцёркі» 21 ліпеня. Тым не менш сёння палітычныя партыі, грамадскія рухі прапануюць канкрэтызаваць дамоўленасці «пяцёркі»... Паколькі сёння названы адзіны кандыдат, і я, і мая каманда павінны працаваць на адзінага кандыдата. Але мае прыхільнікі патрабуюць пэўных гарантыяў перад тым, як уключыцца ў работу пад кіраўніцтвам адзінага штаба. Лічу, што гэта нармальныя патрабаванні, калі адзін з кандыдатаў здымае сваю кандыдатуру на карысць другога», — заявіў Сямён Домаш. Мінутай суботай, 4 жніўня, прэтэндэнт прапанаваў У.Ганчарыку падпісаць пагадненне паміж «двума». «У ім указвалася, што прэтэндэнт, які здымае сваю кандыдатуру на карысць адзінага кандыдата, павінен займаць кіруючае месца ў аб'яднаным выбарчым штабе і ў выпадку перамогі будзе прызначаны кіраўніком урада з шырокімі паўнамоцтвамі. Гэта два прынцыповыя моманты, на якіх настойваюць мае прыхільнікі... Мы з Уладзімірам Іванавічам дамовіліся сустрэцца, каб абмеркаваць тэкст гэтага пагаднення. Аднак сустрэчы сам-насам не адбылося, бо прысутнічалі ўсе ўдзельнікі «пяцёркі», якія заявілі, што нязгодныя, каб мы заключылі якое-небудзь пагадненне, і прапанавалі, каб я зняў кандыдатуру на карысць Ганчарыка без усялякіх дамоваў... Я спадзяюся, што ў бліжэйшыя два дні здаровы сэнс пераможа, і пагадненне будзе падпісанае. Калі не — значыць, камусьці непатрэбная кансалідацыя, непатрэбная перамога», — заявіў Сямён Домаш.

Рыгор БУЯН

Режим препятствует международным наблюдателям

Посольство Беларуси в Лондоне отказало в визе Эмме Грей, консультанту британского отделения Комитета защиты журналистов, которая собиралась наблюдать условия работы прессы в Беларуси перед президентскими выборами 9 сентября. Посольство не сообщило официальной причины, по которой министерство иностранных дел отказало удовлетворить её просьбу.

«Тот факт, что Комитету препятствуют во въезде в Беларусь, ещё раз демонстрирует, что режим Александра Лукашенко безжалостно противостоит свободе прессы», — сказала исполнительный директор КЗЖ Энн Купер. «Эта тактика отказа в визах — к сожалению, полностью соответствует попыткам правительства заставить замолчать независимых и оппозиционных журналистов и всех, критикующих власть».

Окончание на стр.3

ЦВК расставіў кропкі над «і»

8 жніўня Цэнтральная выбарчая камісія расставіла ўсе кропкі над «і» ў кампаніі па зборы подпісаў за патэнцыйных кандыдатаў у прэзідэнты. Толькі чатыры прэтэндэнты прайшлі стотысячны парог; спробы Міхаіла Марыніча і Леаніда Сініцына даказаць, што і яны сабралі па 100 тысячаў подпісаў, аказаліся бясплённымі. Заява старшыні БНФ «Адраджэнне» Віцукі Вячоркі пра масавыя парушэнні заканадаўства з боку ініцыятыўнае групы А.Лукашэнкі і асабіста першай асобы Беларусі не задаволеная.

«Няўдачнікі»

Па статыстыцы Цэнтрвыбаркама, па выніках кампаніі па зборы подпісаў за вылучэнне кандыдатамі ў прэзідэнты толькі чацвёрта прэтэндэнтаў: лідэр ЛДП Сяргей Гайдукевіч, старшыня ФПБ Уладзімір Ганчарык, кіраўнік Гродзенскага аб'яднання «Ратуша» Сямён Домаш ды Аляксандр Лукашэнка — працягнуць прэзідэнцкую гонку. 12 прэтэндэнтаў выбылі з барацьбы з-за адсутнасці неабходнай колькасці подпісаў выбаршчыкаў у іхнюю падтрымку: прадапрымальнік Юрый Данькоў (прызнаны сапраўднымі 62.039), кіраўнік АТ «Атлант» Леанід Калугін (91.345), лідэр Партыі камуністаў Сяргей Калякін (93.562), былы міністр абароны Павел Казлоўскі (79.351), былы супрацоўнік КДБ Канстанцін Канановіч (741), Зянон Пазыняк (70.915), дэпутат Палаты прадстаўнікоў Сяргей Скарабца (12.324), дырэктар сумеснага нямецка-беларускага прадпрыемства «МІМ-Беларусь» Віктар Цярэшчанка (68.879),

былы прэм'ер Міхаіл Чыгір (85.323) і старшыня прафсаюза работнікаў АПК Аляксандр Ярашук (68.159).

Пытанне пра рэгістрацыю С.Гайдукевіча, У.Ганчарыка, С.Домаша і А.Лукашэнкі Цэнтрвыбаркам разгледзіць 14 жніўня.

Праўдашукальнікі

Асобным пунктам Цэнтрвыбаркам разглядаў заяву Міхаіла Марыніча і Леаніда Сініцына пра тое, што яны сабралі больш за 100 тысячаў подпісаў, а таму таксама маюць права працягнуць барацьбу за прэзідэнцкае крэсла.

Па выніках праверкі подпісаў ЦВК залічыў на карысць М.Марыніча 91.021 подпіс, на карысць Л.Сініцына — 80.540 подпісаў.

6 жніўня члены ініцыятыўнае групы Л.Сініцына падалі ў ЦВК 24 заявы, паводле якіх нібыта подпісы перададзеныя намеснікам старшыняў райвыканкамаў шэрагу раёнаў, але яны не ўлічаныя пры падвядзенні вынікаў. Пры аргументацыі гэтых заяваў Л.Сініцын сказаў, што «ў дачыненні да мяне парушана Канстытуцыя».

Заканчэнне на стр.3

Радые «Свабода» і Лукашэнка

Павелічэнне ўдвая з гэтага панядзелка аб'ёму вяшчання на Беларусь радыёстанцыі «Свабода» А.Лукашэнка назваў прамым умяшаннем ва ўнутраныя справы Беларусі. Паводле Лукашэнкі, гэты крок — «гранічна недружэлюбны» ў дачыненні да Беларусі.

Пераслед не спыняецца

Праваабарончая арганізацыя Amnesty International абвінавачвала беларускія ўлады Беларусі, што тыя не спыняюць пераслед праваабаронцаў. У адмысловай справаздачы даводзіцца, што на іх працягваюцца чыніцца напады, а разнастайныя мірныя акцыі пратэсту спыняюцца міліцыяй.

Наваполацк — горад-труна

Наваполацкая моладзь правяла ў гэтым горадзе пікет, каб прыцягнуць увагу грамадства да экалагічнай сітуацыі ў горадзе. Паводле радыё «Рацыя», удзельнікі акцыі каля Дома культуры абліпілі аўтобус плакатамі «Наваполацк — горад-труна» і «Змагайся, каб выжыць».

Скарга з Узброеных Сілаў

Прафсаюз працоўных Узброеных Сілаў звярнуўся да прэм'ер-міністра У.Ярмошына з просьбай перагледзець сістэму аплаты працы працяжнікаў і службоўцаў Узброеных Сілаў. 10 тысяч чалавек з іх атрымліваюць крыху больш за 50.000 рублёў.

Камера для міліцыянтаў

З наступнага года ў шматлюдных месцах Мінска будуць усталяваныя падвясныя відэакамеры. Сігнал з іх будзе транслявацца на ўстаноўленыя ў аператыўна-дзяжурнай службе ГУУС Мінгарвыканкама маніторы.

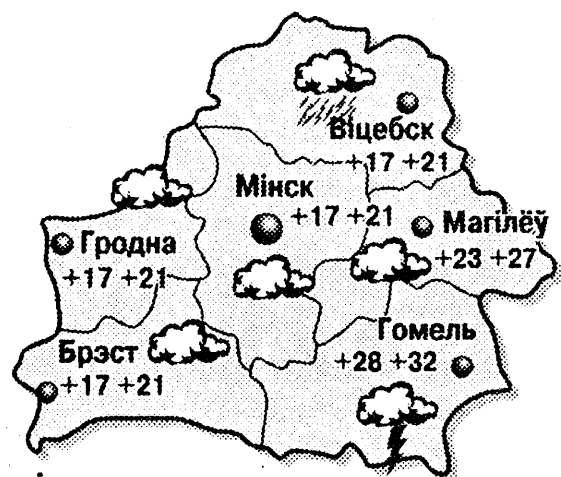
Герой школьных алімпіядаў

Сёлета 28 беларускіх школьнікаў бралі ўдзел у міжнародных алімпіядах і 26 з іх вярнуліся з медалямі. Паводле міністра адукацыі, нашы школьнікі на алімпіядах, якія праводзяцца сярод усіх краінаў свету, заўсёды ўваходзяць у дзясятку лідараў.

Чыгуначная аварыя пад Гомелем

7 жніўня непадалёк ад Гомеля здарылася крушэнне грузавога цягніка. З рэакцыі 13 пустых чыгуначных цыстэрнаў, пашкоджана некалькі дзесяткаў метраў каліі. На шчасце, адбылося без ахвяраў.

НАДВОР'Е

Крыніца: www.gismeteo.ru

Курс наяўнага долара
на «чорным рынку»

1455

Окончание на стр.3

Праграма крэдытавання прадпрымальнікаў

У Беларусі будзе працаваць праграма крэдытавання індывідуальных прадпрымальнікаў Еўрапейскім банкам рэканструкцыі і развіцця. Пра гэта, як паведамілі БелаПАН у прэс-службе Беларускага прафсаюза прадпрымальнікаў (БПП), ішла размова на арганізаванай у канцы ліпеня пры ўдзеле Міжнароднай фінансавай карпарацыі (МФК) сустрэчы прадстаўніка Еўрапейскага банка рэканструкцыі і развіцця (ЕБРР) сп. Эмілія Салю з намеснікам старшын БПП Леанідам Калічэнем.

Адзін з асноўных напрамкаў праграмы ад усіх папярэдніх заключаецца ў тым, што яна максімальна адаптавана да мясцовых умоваў дзейнасці прадпрымальнікаў і дазваляе без асаблівых праблемаў атрымаць крэдыт любому індывідуальнаму прадпрымальніку. Гэтая праграма

праводзіцца ў рамках супрацоўніцтва Беларускага прафсаюза прадпрымальнікаў з міжнароднымі арганізацыямі.

Крэдыт можа быць атрыманы ў любой валюце, у наяўным ці безнаяўным выглядзе, паведамілі ў прэс-службе БПП. Для гэтага не патрэбна мець банкаўскі рахунак ці быць юрыдычнай асобай. Пад забеспячэнне крэдыту можа быць заяўлена асабістая маёмасць, тавар, гарантыі фізічных ці юрыдычных асобаў. Тэрмін прыняцця рашэння па выдачы крэдыту — 1 тыдзень. Не патрэбна ніякіх узгадненняў з падатковай інспекцыяй. Крэдыт прадастаўляецца пад 18 працэнтаў гадавых (1,5 працэнта ў месяц), тэрмінам да 18 месяцаў. Сума крэдыту — ад 200 да 10.000 долараў.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ

ЭМІГРАЦЫЯ

Яшчэ адны беларусы ў ЗША

Кіраўнік барысаўскага аддзялення Беларускай сацыяльна-дэмакратычнай партыі (Народная Грамада) Аляксандр Абрамовіч і актывіст гэтай партыі Сяргей Падзолка, якія цяперашнім часам знаходзяцца ў Злучаных Штатах Амерыкі, звярнуліся да ўладаў гэтай краіны з просьбай прадаставіць палітычнае прыстанішча. Паводле звестак сваякоў Абрамовіча, ім ужо выдадзены від на жыхарства тэрмінам на адзін год. Апазіцыйныя пачалі наведваць бясплатныя курсы англійскай мовы.

Два барысаўскія апазіцыйныя выехалі з Беларусі 9 ліпеня. Паводле іх словаў, штуршом да гэтага сталі пагрозы, якім апошнім часам падвяргаліся Абрамовіч і Падзолка. Першы з'яўляўся арганізатарам і ўдзельнікам дзесяткаў несанкцыяваных пікетаў у Барысаве і Мінску, неаднойчы падвяргаўся адміністрацыйным арыштам і за паўтара года правёў за кратамі 119 сутак. Падчас аднаго з арыштаў, у студзені-лютым, яго ўтрымлівалі ў адной камеры з хворымі адкрытай формай туберкулёзу. Пазней гэтыя грамадзяне памерлі, а Абрамовіч мусіў прайсці абследаванне ў туберкулёзным дыспансеры і лячыцца ад шэрагу захворванняў, атрымаўшы падчас арыштаў.

На Сяргея Падзолку двойчы ўчыняліся напады невядомымі. 15 чэрвеня ён быў збіты ў пад'ездзе свайго дома. 7 ліпеня, пасля правядзення ў Мінску пікета ў гадзіну знікнення аператара ОРТ Дзмітрыя Завадскага, Падзолка і яшчэ адзін з удзельнікаў акцыі Дзмітрый Фядорчанка пры вяртанні ў Барысав былі збітыя групай невядомых.

Генадзь БАРБАРЫЧ

Крыж для героя

Спартыўна-патрыятычная арганізацыя «Край» правяла ў вёсцы Парэчча Слонімскага раёна акцыю па аднаўленні каля мясцовай царквы крыжа памяці Міхала Валовіча. На крыжы — надпіс: «Ва ўшанаванне памяці беларускага паўстанца Міхала Валовіча (1806—1833) і ягоных папленнікаў, якія ахвяравалі сваё жыццё ў барацьбе за вызваленне Беларусі ад расейскага царызму».

Міхал Валовіч, які родам з Парэчча, чынны ўдзельнік паўстання 1831 года. Пасля перабывае ў Парыжы, бо на радзіме яго чакаў расстрэл. Але Валовіч не проста сядзіць за мяжой, а рыхтуе новае паўстанне. І ў сакавіку 1833 года спецгрупа перабіраецца ў Беларусь, дзе фармуе партызанскі атрад. Але ў часе адной з карных аперацый з удзелам некалькіх тысяч жаўнераў і паліцыі супраць паўстанцаў М.Валовіча скапілі, а пасля катаванняў павесілі ў Гродне, а

цела ягонае потым дзесяці схавалі. Пяціметровы жалезны крыж быў усталяваны 4 жніўня 2001 года, у 168-ую гадавіну смерці М.Валовіча. Паводле прэс-рэлізу арганізацыі, гэтая акцыя пачалася з урачыстага шэсця калоны з апранутых у камуфляж і чорныя бярэты 40 «краёўцаў». Падчас устаноўкі крыжа пад'ехалі міліцыйскія машыны. Чашэра міліцыянтаў паспрабавалі спыніць акцыю, але пасля размовы з удзельнікамі акцыі з'ехалі.

Наступнай жа ноччу на загад мясцовых уладаў крыж быў выраваны з зямлі і кінуты. Але месціцы адрозу паставілі яго на месца.

Гэта было не першае ўсталяванне крыжа ў памяць Міхала Валовіча. У леташнім лістападзе «Край» таксама паставіў яго блізу Парэцкай царквы, аднак праз неся яго знеслі з ініцыятывы папа Уладзіміра Бобчыка.

Мар'ян КАРЫМОНТ

КРЫМІНАЛ

Наркатычныя знаходкі

Пяць выпадкаў затрымання наркотыкаў зарэгістраваны 7 жніўня ў Брэсцкай вобласці.

Як паведамілі БелаПАН у прэс-службе УУС Брэсцкага аблвыканкама, раніцай 7 жніўня ў вёсцы Клятышча Кобрынскага раёна ў доме непрацуючага мужчыны былі знойдзеныя і канфіскаваныя адзін кілаграм высушанай макавай саломкі і літр экстракту опію. Пры спробе збыту двух кілаграмаў высушанай макавай саломкі ў гэты ж дзень быў затрыманы непрацуючы жыхар вёскі Засімы гэтага ж раёна.

У Пінску ў кватэры раней судзімага мясцовага жыхара 7 жніўня былі знойдзеныя 400 грамаў экстракту опію і 300 грамаў макавай саломкі. Тады ж быў затрыманы і 18-гадовы непрацуючы пінчанін, у кватэры якога міліцыя знайшла шпрыц з наркатычным рэчывам.

Вечарам 7 жніўня ў доме ў рабятні адной з брэсцкіх фірмаў, раней судзімага за незаконныя аперацыі з наркотыкамі, супрацоўнікі міліцыі знайшлі і канфіскавалі 800 грамаў высушанай макавай саломкі, два літры экстракту опію і прыстасаванні для прыгатавання экстракту.

Валянціна КАЗЛОВІЧ

Чарнобыльская місія ААН

9 жніўня ў Беларусь прыбыла місія ААН па праблемах Чарнобыля. Ёйная мэта — вызначыць новыя накірункі міжнароднага супрацоўніцтва ў сферы пераадолення доўгатэрміновых наступстваў Чарнобыльскай аварыі.

Як заяўляюць у прадстаўніцтве ААН у Беларусі, місія будзе працаваць «на ўмовах паступовага змяншэння аб'ёмаў міжнароднай дапамогі ў рашэнні чарнобыльскіх праблемаў». Пры гэтым адмысловыя патрэбы пацярпелай Беларусі не зніжаюцца.

Місія будзе знаходзіцца ў нашай краіне да 17 жніўня. Амаль увесь гэты час эксперты будуць ездзіць па тэрыторыях Магілёўскай, Гомельскай і Брэсцкай абласцей.

Алесь КАТОВІЧ

АБ'ЕКТЫ НА РАЭАЛЬНАЕ

RR

РАДЫЕ РАЦЫЯ

НА СЯРЭДНІХ ХВАЛЯХ

1080 кГц (490 м) 22:00-24:00
612 кГц (490 м) 07:00-11:00

НА КАРОТКІХ ХВАЛЯХ

6035 кГц (49 м) 07:00-09:00
6180 кГц (49 м) 13:00-15:00
6010 кГц (49 м) 21:00-23:00

WWW.RASYJA.PL

220102, Менск, а/с 144

Рыцары возьмуць замак

31 жніўня па 2 верасня ў Друцку (Віцебская вобласць) пройдуць урачыстасці, прысвечаныя тысячагоддзю горада.

Як паведаміў 8 жніўня на прэс-канферэнцыі ў Мінску магістр мінскага рыцарскага клуба «Ордэн Паўночнага Храма» Дзмітрый Нясюк, у рамках святкавання адбудзецца буйнамаштабны рыцарскі фестываль «Свая легенда», аўтарам ідэі якога і з'яўляецца клуб. Плануецца, што ў фестывалі прымуць удзел больш за 40 рыцарскіх клубаў з Беларусі, Расіі, Польшчы, Прыбалтыкі.

Чакаецца, што на святочных мерапрыемствах, якія пройдуць у Друцку і Талачыне, пабудуецца каля 10 тысяч гасцей. Культурнай рыцарскага фестывалю стане імітацыя бітвы за Друцкі замак. Для рэканструкцыі фрагмента замка адміністрацыя Талачынскага раёна выдзелена каля 100 кубаметраў будаўнічага лесу. Плануецца ўзвядзенне агароджы вышыняй 4 метры, замкавай брані, дзвюх вуглавых вежаў вышыняй амаль па 9 метраў. Пабудова не будзе бутафорыяй, як на фестывалі ў Навагрудку, і не будзе разабраная пасля свята. Мясцовая адміністрацыя падтрымала ініцыятыву «Ордэна» аб аднаўленні цалкам Друцкага замка XII стагоддзя. Будаўніцтва плануецца ажыццяўляць пазатпа на працягу трох гадоў.

На працягу ж трох фестывальных дзён пройдуць дзённыя і начныя канцэрты, паказы сярэдневяковых касцюмаў, тэатральныя пастаноўкі, адбудзецца піратэхнічнае шоу на замкавай гары.

Юлія ЦЯЛЬЦЕЎСКАЯ

АКЦЫЯ

Савецкае — не беларускае

11 жніўня а 12-ай гадзіне ў парку Янкі Купалы беларускія маладзёжныя арганізацыі правядуць чарговую акцыю абмену. Гэта будзе ўжо чацвёрты выхадны запар. Цягам месяца ўдзел у ёй узялі каля тысячы чалавек.

Па-ранейшаму ўсе ахвотныя змогуць абмяняць два чырвоныя-зялёныя сцягі на адзін беларускі і 4 аўдыёкасы з запісамі блатной

музыкі і расійскай папсы на касеты беларускай музыкі. За 4 асобнікі працаў Леніна, Сталіна і Брэжнева (неяк хтосьці прынёс ягоную «Малую зямлю» па-ўкраінску), раманы пра каханне можна займець кніжкі беларускіх аўтараў альбо паўтадаву падпіску на газеты «БДГ», «Беларускі маладзёжны» і НАШУ СВАБОДУ.

Кірэй МАНУЙЛА

Медычная перыёдыка для Бандажэўскага

7 жніўня гомельская арганізацыя Беларускай асацыяцыі журналістаў аформіла падпіску на медыцынскія перыядычныя выданні для асуджанага за хабарніцтва прафесара Юрыя Бандажэўскага.

Падчас знаходжання на пасадзе рэктара Гомельскага дзяржаўнага медыцынскага інстытута Юрый Бандажэўскі быў першым у ВНУ чытачом усёй перыёдыкі на медыцынскую тэму. Ва ўмовах ізаляцыі яму складана працягваць навуковую працу, не маючы магчымасці атрымліваць свежую інфармацыю. «Мы ўлічылі пажаданні Юрыя Бандажэўскага, якія

ён выказаў праз сваю жонку Галіну», — паведаміў БелаПАН старшыня гомельскага філіяла БАЖ Анатоль Гатоўчыц.

Бандажэўскі будзе чытаць лепшыя расійскія медыцынскія часопісы, напрыклад, «Архіў паталогіі», «Педыятрыя», «Расійскія медыцынскія навіны», «Расійскі вестнік перынталогіі і педыятрыі» і «Расійскі вестнік акушэра-гінеколага». Гэтыя выданні выбарныя не выпадкова, паколькі ў апошніх працах гомельскі вучоны звяртаўся да тэмы ўздзеяння радыяцыі на ўнутрыывантнае развіццё зародка і ў цэлым на сістэму «маці-плод».

Ірына ШАНЦАВА

АДУКАЦЫЯ

Вучыцца, але не заната

Перад пачаткам новага навучальнага года спецыялісты папярэджваюць, што інтэнсіўныя вучэбныя нагрукі ў школах могуць выклікаць развіццё функцыянальных парушэнняў у арганізме дзіцяці. Пра гэта, у прыватнасці, заявіла 7 жніўня на прэс-канферэнцыі ў Мінску начальнік аддзела аховы мацярынства і дзяцінства міністэрства аховы здароўя Беларусі Лідзія Матуш.

Паводле яе словаў, арганізм дзіцяці фарміруецца з 6 да 18 гадоў, і менавіта ў гэты перыяд дзеці найбольш адчувальныя да ўздзеяння розных фактараў: экалагічных, сацыяльна-гігіенічных, псіхалагічных і іншых. Да ліку негатыўных уплываў Л.Матуш аднесла і празмерную вучэбную нагрукі.

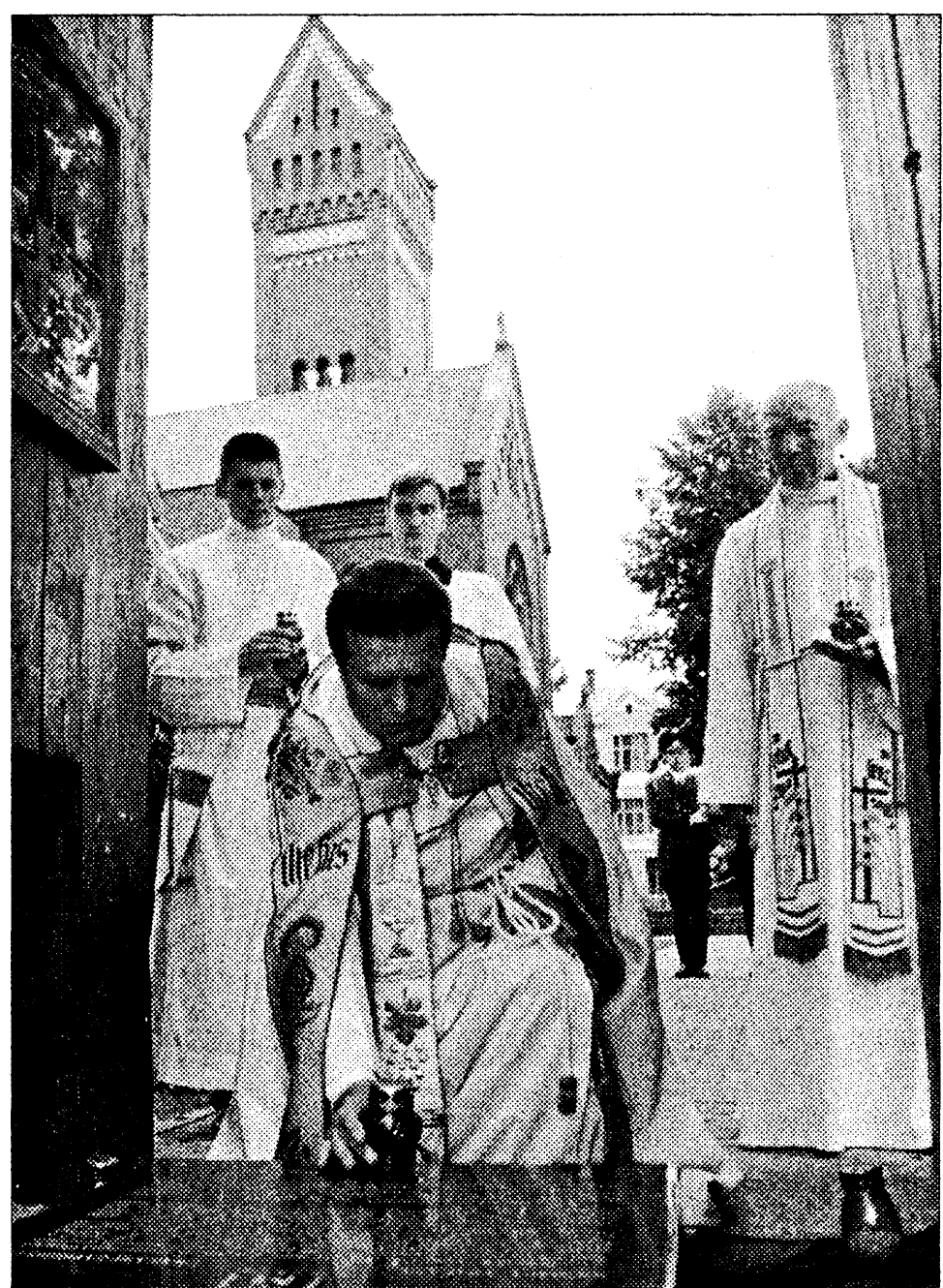
Стан здароўя дзяцей ужо ва ўзросце 6 гадоў, як адзначыла Л.Матуш, выклікае вялікую тры-

вогу: колькасць абсалютна здаровых дзяцей складае 20 — 30%, 50% адносяцца да групы рызыкі і каля 20% дзяцей з хронічнай паталогіяй. На думку Л.Матуш, інтэнсіўныя вучэбныя нагрукі ў далейшым садзейнічаюць росту функцыянальных парушэнняў і паталогіяў у школьнікаў сярэдніх класаў. А ў вучняў старэйшых класаў фарміруецца ўжо шэраг хронічных паталогіяў.

Апошнім часам у рэспубліцы з'явілася шмат ліцэяў і гімназіяў, вучоба у якіх характарызуецца павышанымі нагрукімі. Гэта выклікае рост колькасці дзяцей з хронічнымі паталогіямі. Як адзначыла Л.Матуш, аб'ёмная вучэбная нагрузка стварае сур'ёзную перашкоду для рэалізацыі біялагічных патэрнісцкіх дзіцяці — такіх, як сон, рухальная актыўнасць і знаходжанне на свежым паветры.

Вольга АСПЕНКА

ЛЮСТРАФАКТ

9 жніўня ў Мінску на плошчы Незалежнасці каля кампазіцыі «Званы Нагасакі» адбылася закладка пантэона «Ядзерныя катастрофы XX стагоддзя»

Пераход да пяцідзёнкі зацягнецца

У той час, як колькасць выпускнікоў школы штогод толькі павялічваецца, першакласнікаў усё менш. У гэтым годзе замест леташніх 117 тысяч школы ў першы клас прымуць не больш за 104 тысячы дзяцей.

Дэмаграфічны выбух сярэдзіны 90-х гадоў скончыўся. Агульная колькасць школьнікаў ужо менш за 1,5 мільёна, што было ў сярэдзіне 90-х гадоў, а, са словаў міністра адукацыі Васіля Стражава, праз гадоў 7 скараціцца яшчэ больш — да 1,2 мільёна.

Наступны навучальны год будзе апошнім перад масавым пераходам да навучання ў рэфармаванай базавай школе. Цяпер яна будзе пачынацца з 4 класа школы з 12-гадовым тэрмінам навучання. Сёлета ўжо 7 тысяч дзяцей перайшлі вучыцца ў 4 клас, і цяпер навучанне там будзе весіцца па новых праграмах і толькі пяць дзён на тыдзень. Такі графік у іх захавецца і ў наступных класах, і калі прыкладна праз гадоў 8 гэтыя дзеці прайдуць у 12 клас, агульнаадукацыйныя школы на пяцідзёнку прайдуць цалкам.

Тады ж плануецца перавесці ўсе класы пачатковай школы на абавязковае вучэнне замежнай мовы. Сёння яе вучаюць з першага класа толькі 40% дзяцей, а ў 1990 годзе гэтая лічба не дасягала і 20%.

Алена ЛАБАНАВА

СТАСУНКІ

Польская гуманітарная школа

У Беларусі на базе Беларускага інстытута правазнаўства (БІП) адкрылася Польская вышэйшая гуманітарная школа.

Як паведаміла БелаПАН намеснік дырэктара Цэнтра давузаўскай падрыхтоўкі БІП Алена Капура, дагавор аб супрацоўніцтве паміж інстытутам і грамадскім аб'яднаннем «Польскае навуковае таварыства» быў падпісаны ў красавіку 2000 года. Сёлета школа распачала прыём дакументаў, які працягнуцца да 25 жніўня, па наступных спецыяльнасцях: правазнаўства, міжнароднае права, паліталогія, юрыдычная псіхалогія і паланістыка. Як зазначыла А.Капура, школа выступіла пятым факультэтам інстытута, і яе асноўнай задачай з'яўляецца падрыхтоўка спецыялі-

стаў з вышэйшай адукацыяй (бакалаўраў і магістраў) як з адрыва ад вытворчасці, гэтак і без адрыва ад яе. Паколькі вывучэнне польскай мовы з'яўляецца абавязковым з першага курса, студэнты школы будуць мець магчымасць праходзіць стажыроўку ў Польшчы. Выпускнікам школы, як падкрэсліла А.Капура, будуць выдадзеныя два дыпломы: польскай еўрапейскага ўзору і дыплом дзяржаўнага ўзору Беларускага інстытута правазнаўства.

Абітурыенты ў Польскую вышэйшую гуманітарную школу залічваюцца па выніках уступных экзаменаў на конкурснай аснове. Па словах Алены Капура, сёлета школа плануе прыняць каля 1.000 абітурыентаў.

Вольга АСПЕНКА

На таксі з Брэста ў Гродна

Брэсцкі таксапарк адкрыў новы маршрут — «Брэст—Гродна». Маршрутнае таксі будзе адпраўляцца з Брэста два разы ў суткі — у 5 гадзінаў 30 хвілінаў і 16 гадзінаў 30 хвілінаў. Адначасова будучы адпраўляцца таксі з Гродна ў Брэст. Кошт праезду — 7,5 тысячы рублёў. Для зручнасці машына будзе заязджаць па названых адрасах за кожным з пасажыраў, якія ўзялі білет на праезд.

Паводле інфармацыі таксапарка, першы рэйс, запланаваны на 6 жніўня, не адбыўся, таму што не было ніводнага пасажыра. Разам з тым кіраўніцтва таксапарка спадзяецца, што прапа-

наваны маршрут зручны і будзе карыстацца поспехам. Справа ў тым, што цяпер у Гродна можна даехаць толькі цягніком, які адпраўляецца з Брэста позна ўвечары, а прыбывае ў Гродна вельмі рана.

Апрача аўтапарка, навінкі для пасажыраў прапаноўвае і аэрапорт. Як раней паведамляў БелаПАН, нядаўна адкрыўся штодзёны рэйс «Мінск—Брэст». Кошт білета — 11 тысяч рублёў. Не выключана, што ў верасні будзе адкрыты рэйс «Масква—Брэст». З такой прапонавай выступіла кіраўніцтва «Унукаўскіх авіяліній».

Валянціна КАЗЛОВІЧ

Лукашоу-2001

Окончание, начало на стр.1

Во-вторых, я же понимаю, что вы меня просто шантажируете. Но знаете — даже я не могу поверить, что вы меня считаете невинным человеком. За 7 лет меня уже и одевали, и раздевали, и вертели, и крутили. Я не хочу сказать, что я не делал каких-то там ошибок, поведение мое было абсолютно всем такое, что всем нравилось. Я абсолютно... Тем более я человек эмоциональный, и это дает повод вам в том числе спекулировать на этой теме. Ну, не вам, Ирина, — вашим хозяевам. Поэтому вот этот вот — постановка вопроса — «независимая комиссия», зависящая, — это же не для того, чтобы я прошел какие-то обследования. Это же не для этого делается. Меня просто шантажируют».

Однако Лукашенко все же регулярно поддается шантажу: «Ежегодно президент проходит медицинские... медицинскую комиссию по всем направлениям». Только народ об этом не знает. Еще начальник президентского УОПИ Александр Федута в конце 1994 года обнародовал первый и пока последний официальный диагноз Лукашенко: «дискогенный радикулит». Но даже тогда журналисты не могли получить бюллетень о состоянии президентского здоровья. А Иван Титенков уверял всех совсем недавно, что именно Александр Лукашенко единственный из всех высших должностных лиц медкомиссию как раз и не проходит.

«Но я задам другой вопрос, чтоб вас не удовлетворить»

Между тем новая президентская корреспондентка БТ Светлана Конопаккая (бывший собкор АТН в Гомеле) усмотрела в вопросах независимых журналистов стремление «загнать собеседника в угол, вплоть до хамства, — надо отгнать должное, Александр Лукашенко блестяще прошел тест на уравновешенность, и в результате авторы самых каверзных вопросов получили ответы,

которые, конечно же, их не могли удовлетворить».

Почему неспособность удовлетворительно ответить на вопросы свидетельствует о прохождении теста на уравновешенность, Конопаккая разъяснить не смогла. Как не смогла и оставить в эфире вопрос Ольги Тарасевич из «Белорусской газеты» о предвыборных нарушениях со стороны власти. Вопроса в эфире БТ не было, зато был «ответ»: «Вы, конечно, в праве, Ольга, задавать мне и такие вопросы, но я вам задам другой вопрос».

«Документов Гончарика нет. И ФБР не будет»

Марине Коктыш из «Народной воли» повезло больше — ее так грубо не резали: «Аляксандр Рыгоровіч, калі вы асабіста не маеце ніякіх дачыненняў да знікнення вядомых асоб — дарэчы, вашых галоўных палітычных апанентаў, — то чаму б вам не дадаць загад аб стварэнні незалежнай міжнароднай камісіі па вывучэнні і ацэнцы дакументаў, якія абнародаваў спадар Ганчарык?»

В ответ Александр Лукашенко заявил: «Нет документов! Нечего опровергать. Марина, нечего опровергать! Понимаете? Это вам хочется, чтоб это было, были как документы. А документов нет. Поэтому и опровергать нечего. Это, во-

первых. Во-вторых, если вы думаете, что Лукашенко сегодня — вы опять мне говорите о какой-то (как по здоровью, так и по этим вопросам) независимой комиссии — международной. То есть да, стварыць незалежную міжнародную камісію. Если вы хотите сказать, что я завтра приведу, как это вы писали в газетах, ФБР сюда, еще какие-то западные структуры и они будут вести следствие, — вы тоже этого не дожждетесь. Потому что я знаю, какие выводы Запад делает. Это все там сварено. Это варево сварено там».

Господин Лукашенко, наверное, не успел еще почитать свою «Советскую Белоруссию» за 2 августа, где в приложении «Союз» ясно говорилось: «Гончарик самолетно разослал по газетам материалы, выкраденные из разных уголовных дел и нуждающиеся в проверке». Так что есть документы! Причем не с Запада, а «из разных уголовных дел» в Беларуси. А то, что Лукашенко знает, какие выводы Запад сделает после необходимой проверки, мы тоже не ставим под сомнение — достаточно перечитать уже обнародованное господином Гончариком.

«Как ваше здоровье? Как в еврейском анекдоте — обязательно сбегу»

Ирина Халип, замеченная ра-

нее на акциях оппозиции с израильским флагом, поимела с Лукашенко следующий диалог:

— После проигрыша на выборах, Александр Григорьевич, вы останетесь в стране или сбежите вслед за Божелко? Спасибо.

— Обязательно сбегу.

— А куда — туда, где деньги, или туда, где защитят?

— В Израиль поеду... Иринушка, не дожждетесь.

— Дождусь!

— Не дожждетесь — это абсолютно искренне.

БэТэкам закон не писан — писан им декрет

На прощание Светлана Конопаккая сообщила, что присутствующие «покидали этот зал все в разном настроении: представители оппозиционных изданий с полными блокнотами надерганных из контекста фраз, а у представителей государственных СМИ было неловкое ощущение того, что на этой пресс-конференции их права несколько ущемили в пользу оппозиции, которая, дорвавшись до микрофона, уже не могла оторваться от него, пока не использовала все запрещенные приемы и нарушила все неписанные законы чести журналиста».

То ли Конопаккая хотела, чтобы независимые журналисты ушли с пустыми блокнотами, то ли ожидала увидеть в блокнотах точную стенограмму всех ответов Александра Лукашенко, но не понятно, почему она сама из контекста более чем 2-часовой беседы даже 30 минут не надергала. Видимо, потому, что ее несколько ущемили — уже минимум 3 года оппозиционную прессу к Лукашенко на пушечный выстрел не подпускали, а тут еще и позволили вопросы задать не согласованные заранее, как привыкла Конопаккая.

Ведь ей привычно жить по неписанным законам. Писаные — вроде Конституции и закона «О печати» — в Беларуси уже 7 лет не работают.

Агентство «Ю.С.Ньюс» (www.yusnews.com)

Пагуляў у палітыку — і хопіць!

5 з'езд Беларускай партыі працы, якую ўзначальвае Аляксандр Бухвостаў, заклікаў А.Лукашэнку сысці з выбарчай кампаніі і з палітычнай арэны ўвогуле. Адпаведная заява прынятая 8 жніўня на з'ездзе Беларускай партыі працы.

У заяве «Аб сацыяльна-эканамічнай сітуацыі ў рэспубліцы напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў» гаворыцца, што кансервацыя існуючага эканамічнага курсу кіравання Беларусі прывядзе да эканамічнай катастрофы: зніжэння ўзроўню жыцця насельніцтва, працягу эканамічнай і культурнай самаізаляцыі. Таму для БПП неабходна сыходу цяперашняй «партыі ўлады» на чале з А.Лукашэнкам бачыцца неабходнай. «Пакідаючы палітычную арэну Лукашэнкам і яго камандай дазволіць змяніць эканамічную палітыку, правесці рэформы і рэальна палепшыць жыццё насельніцтва краіны... Краіна патанае ў беднасці, людзі змарыліся ад некампетэнтнасці і

бездапаможнасці ўладных структураў. Урад замест прыняцця канкрэтных, рашучых захадаў для паляпшэння сітуацыі рэалізуе папулісцкія абяцанні прэзідэнта, якія даюцца толькі для падтрымкі свайго рэйтыngu на выбарах», — гаворыцца ў заяве.

Камандна-адміністрацыйныя метады кіравання прывялі прадпрыемствы да поўнай залежнасці ад указанняў зверху. «У выніку забяспечанасць абаротнымі сродкамі знізілася да 14 працэнтаў, расце колькасць стратных прадпрыемстваў (каля 40 працэнтаў афіцыйна прызнаны стратнымі), зніжаецца іх рэнтабельнасць (12 працэнтаў замест належных 35), зношванне асноўных фондаў складае 80 працэнтаў, расце лавіна неплацяжоў, крэдыторская запавычанасць дасягнула 50 працэнтаў ад узроўню валавога ўнутранага прадукту...», — гаворыцца ў заяве 5 зезда Беларускай партыі працы.

Рыгор БУЯН

Режим препятствует международным наблюдателям

Окончание, начало на стр.1

Отказ в визе Э.Грей — всего лишь последний случай в череде отказов, которые получили группы по защите прав человека и другие международные наблюдатели. 31 июля было отказано в белорусских визах наблюдателям из ОБСЕ. 26 июня двум представителям организации Article 19, которая базируется в Лондоне и деятельность которой направлена против цензуры, также было отказано в визе. А 26 апреля Фраймут Дуве, представитель ОБСЕ по свободе средств массовой информации, отменил визит в Беларусь, после того как один из его главных советников не смог получить визу.

Комитет защиты журналистов выступил с критикой в адрес белорусских властей в связи с жестким контролем государства электронных СМИ, фактами запугивания и открытых нападок на независимые СМИ.

«Минские аналитики говорят, что отражение текущей кампании в СМИ напоминает кампанию перед парламентскими выборами в октябре 2000, когда международные наблюдатели критиковали

монополию и пристрастность государственных СМИ. Сегодня ситуация ничем не отличается: пролукашенковская пропаганда наполняет эфир, а оппозиционные кандидаты либо игнорируются, либо оскорбляются.

Источники в столице сообщили КЗЖ, что комментаторы белорусского государственного телевидения все время сравнивают оппозицию с фашистами, и внушают мысль, что оппозиционные партии финансово зависят от сил на Западе, которые собираются захватить страну.

Белорусские избиратели могут найти альтернативные взгляды только в независимых и оппозиционных газетах. Эти издания дороги и выходят малыми тиражами, т.к. государственная монополия на печать, распространение и рекламу создает экономические препятствия для негосударственных СМИ.

Кроме государственного контроля, КЗЖ имеет факты запугивания и открытых нападок на независимые СМИ. Наиболее вопиющий факт — исчезновение оператора ОРТ Дмитрия Завадского 7 июля 2000 года».

Хартыг'97

ЦВК расставіў кропкі над «і»

Заканчэнне, пачатак на стар.1

ЦВК правёў расследаванне. Аказалася, што ніхто з членаў каманды Л.Сініцына не перадаваў 281 подпіс на 35 падпісных лістах намесніку старшыні Клічаўскага райвыканкама спадару Пятрову, бо чалавек з такім прозвішчам ніколі не працаваў і не працуе на гэтай пасадзе. Аналагічная сітуацыя склалася і па астатніх 23 заявах. Таму ЦВК залічыла на карысць прэтэндэнта 80.540 подпісаў, а дакументы накіраваны «на прававую ацэнку ў пракуратуру Рэспублікі Беларусь».

Міхалі Марыніч у сваім выступе адзначыў, што «факты знікнення подпісаў, падпісных лістоў стануць вядомыя ўжо сёння». «Ёсць факт, што на 7 жніўня па зверцы колькасць «згубленых» подпісаў складала каля пяці тысяч подпісаў, якія ЦВК адмовіўся аб'ектыўна расследаваць». М.Марыніч упэўнены, што «дадзены ўстаноўка любымі сродкамі не дапусціць маёй рэгістрацыі». Гаворка ідзе пра 4.500 подпісаў, нібыта знойдзеных у Маскоўскай і Фрунзенскай камісіях Мінска. Аднак праверкай было ўстаноўлена, што ў дадзеным выпадку мела месца «тэхнічная памылка», калі за адну партыю здадзеных лістоў выдаваліся па дзве распіскі.

М.Марыніч назваў праведзенае пракуратурай і Цэнтрвыбаркамам расследаванне неаб'ектыўным і заявіў, што лічыць «немагчымым далейшае супрацоўніцтва» з ЦВК, хаця і напасіў дазволу ЦВК на праверку подпісаў да 14 жніўня. Былы пасол аб'ядаў таксама звярнуцца са

скаргай у Еўрапейскі суд па правах чалавека.

Ім зоймецца пракуратура

Найбольшыя парушэнні заканадаўства зафіксаваныя з боку ініцыятыўнае групы прадпрымальніка Юрыя Данькова. «Такой пагарды выбарчым заканадаўствам не дапусціла ні адна ініцыятыўная група, апроч Юрыя Данькова», — сказала член ЦВК Надзея Кавалёва. У выніку праверкі подпісаў аказалася, што 98% правяраных подпісаў аказаліся неспраўдлівымі.

«У падпісных лістах стаялі па 5-6 аднолькавых прозвішчаў; у Фрунзенскім раёне ў спісы ўключаны людзі, якія і ведаць не ведалі, што яны падтрымліваюць Данькова; на няшчасце прэтэндэнта, у спісах аказалася і старшыня камісіі Фрунзенскага раёна, якая і выявіла ўсе гэтыя парушэнні: фіктыўныя звесткі пашпарту, у спісы ўключаныя дзеці 93, 96, 98 гадоў нараджэння», — падкрэсліла старшыня Мінскай гарадской выбарчай камісіі. Такія знявага выбарчага заканадаўства з боку дэпутата Мінскага гарсавета Ю.Данькова вымусіла Цэнтрвыбаркам накіраваць усе дакументы ў пракуратуру Беларусі.

«Лукашэнка не вінаваты»

Цэнтрвыбаркам палічыў неабгрунтаванай скаргу старшыні партыі БНФ «Адраджэньне» Вінцука Вячоркі на парушэнне выбарчага заканадаўства з боку

ініцыятыўнай групы і асабіста А.Лукашэнкі. У заяве В.Вячорка прасіў адмовіць А.Лукашэнку ў рэгістрацыі кандыдатам з-за парушэнняў заканадаўства. В.Вячорка звярнуў увагу, што ў падпісных лістах па вылучэнні А.Лукашэнкі кандыдатам у прэзідэнты не быў пазначаны дакладны адрас прэтэндэнта — у графе «месца жыхарства» стаяла толькі «горад Мінск». У той жа час, адзначаецца ў заяве, астатнія ініцыятыўныя групы пазначалі ў падпісных лістах поўны адрас прэтэндэнта, як гэта і прадугледжана заканадаўствам.

Другая прычына палягае ў тым, што 2 жніўня ў газеце «Советская Белоруссия» быў апублікаваны тэкст выступлення Лукашэнкі на рэспубліканскай нарадзе з прадстаўнікамі «вертыкалі», дзе было заяўлена, што «выбары дзеючага прэзідэнта арганізоўвае «вертыкаль» улады». Гэтае выказанне, на думку В.Вячоркі, «пацвярджае факт выкарыстання А.Лукашэнкам адміністрацыйнага рэсурсу».

Апрача таго, у адрозненне ад астатніх прэтэндэнтаў, А.Лукашэнка меў інфармацыю аб ходзе праверкі якасці сабраных подпісаў. І апошняе: задоўга да рэгістрацыі кандыдатам у прэзідэнты А.Лукашэнка пачаў агітацыйную кампанію ў СМІ. Пра гэта, на яго думку, сведчыць наступнае выказанне прэзідэнта на нарадзе з «вертыкаллю»: «Гэтыя прэзідэнцкія выбары я выйграю. З вамі гэта будзе ці без вас, але я іх выйграю». Аднак Цэнтрвыбаркам палічыў усе прэтэнзіі неабгрунтаванымі.

Рыгор БУЯН

ВРЕМЯ ВЫБИРАТЬ!

9
СЕНТЯБРЯ

9 сентября, и только в этот день, мы должны проголосовать и победить.

Владимир КУДИНОВ, депутат Верховного Совета

ПОНЕДЕЛЬНИК • 13 АВГУСТА

06.30	Доброе утро, Беларусь!	13.30	провинция языком современной живописи».
07.00	Новости.	13.45	«Новости культуры».
07.10	Доброе утро, Беларусь!	14.30	«Ох, уж эти детки!». Мульт-сернал.
08.00	Резонанс.	14.40	«Кто мы?» «Реформы по-русски».
08.45	Письменный экзамен по белорусскому (русскому) языку и литературе в средние специальные учебные заведения.	15.00	Новости.
09.00	Новости.	15.10	«Энн из поместья «Зеленые крыши».
09.15	«Морская полиция». Сериал (Австралия).	15.40	«Я к вам лечу воспоминаниями...» Мультфильм.
10.10	Телебарометр. Прогноз погоды.	16.15	«Архитектурная галерея».
10.30	Здоровье. Тележурнал.	16.25	«Власть факта».
11.00	Новости.	16.40	«Вихрь цветов». Сериал.
11.15	«Человек моря». Сериал (Аргентина).	17.30	«Новости культуры».
12.00	Мультфильмы.	17.40	«Из концертного зала».
12.30	Арсенал. Программа об армии.	18.05	Дмитрий Шостакович. Концерт №1 для фортепиано с оркестром.
13.00	Новости.	18.55	«Острова». Марина Разбежкина.
13.15	В.Томчук и И.Шевчук в худ. фильме «ЕРАЛАШНЫЙ РЕЙС» (к/с им.А.П.Довженко).	18.55	«Вечерняя сказка».
14.35	Уроки Н.Новожиловой.	19.05	«Последний лепесток».
15.00	Новости.	19.30	Мультфильм.
15.15	«ВНИМАНИЕ, ЧЕРЕПАХА!» Худ. фильм для детей («Мосфильм»).	19.50	«Новости культуры».
16.40	Мультфильм.	19.50	«И огонь, и пламя». Сериал.
17.05	«Морская полиция». Сериал (Австралия).	20.45	«После новостей...».
18.00	Новости.	21.05	«Пока арба не перевернулась». Телеспектакль.
18.20	Зона Икс.	23.00	«Новости культуры».
18.30	«Тайные пружины политики». Авторская программа Юрия Азаренка.	23.20	Программа передач.
18.55	М.Зиатиш и П.Бронсан в драме «МИСТЕР ДЖОНСОН» (США).	05.00, 06.00, 07.00	Сегодня утром.
20.40	Колыбельная.	05.15, 06.15, 07.15	Спорт, погода.
21.00	Панорама. Информационный канал.	05.20, 06.25	Криминал.
22.00	«Человек моря». Сериал (Аргентина).	05.30, 06.35, 07.25	Впрок.
22.45	Стадион.	05.40, 06.45, 07.40	Карданный вал.
23.10	Новости.	05.45	Мультфильм.
08.00	Новости.	07.20	Криминал.
08.15	«Земля любви». Сериал.	07.50	Дог-шоу «Я и моя собака».
09.15	«Независимое расследование». «Взрыв на Пушкинской».	08.25	«Один день».
10.10	«Смехопанорама».	09.00	Сегодня.
10.35	«Ералаш».	09.25	Трагикомедия «ОРЕЛ И РЕШКА».
10.50	«Библиомания».	11.00	Сегодня.
11.00	Новости.	11.25	Сериал «Вечный зов».
14.40	«Ералаш».	13.00	Сегодня.
15.00	«Большая стирка».	13.30	Старый телевизор.
16.00	«Собачье дело». Сериал.	14.40	«Куклы».
17.00	Новости.	15.00	Сегодня.
17.20	«Ералаш».	15.35	Криминал.
17.30	«С легким паром!».	18.35	Криминал.
18.00	«Земля любви». Сериал.	19.05	Сериал «Поющие в терновнике».
19.00	«Жди меня».	20.15	«Криминальная Россия».
20.00	«Время».	21.00	Сегодня.
20.40	«Закон джунглей». Сериал.	21.50	Сериал «Любовник леди Чаттерлей».
21.35	«Секретные материалы». Сериал.	23.05	Криминал.
22.30	Новости.	23.25	Сериал «Солдаты удачи».
22.45	«На футболе».	05.00	День за днем.
23.00	Хоккей. Кубок «Спартак». Сборная звезд НХЛ - «Спартак» (Москва).	05.45	Дорожный патруль.
07.00	«Вести».	06.00	День за днем.
07.15	«Экспертиза РТР».	08.00	Новости.
07.30	«Москва - Минск».	08.25	Сериал «Агент национальной безопасности».
07.45	«Православный календарь».	09.25	«Все в саду».
07.50	«Семейные новости».	09.55	«В нашу гавань заходили корабли».
08.00	«Вести».	10.55	Сериал «Следствие ведут Знатоки».
08.10	Легкая атлетика. Чемпионат мира.	12.35	«Вы - очевидец».
09.00	«Моя семья».	13.10	«Интересное кино».
10.00	«Вести».	14.00	«Сегодня».
10.30	«Фитиль».	14.30	Сериал «Чехов и К...».
10.45	«Санта-Барбара». Сериал.	15.25	Телемагазин в Минске.
16.00	«Санта-Барбара».	15.40	Телемагазин в Минске.
16.30	«Сам себе режиссер».	16.20	Сериал «Третья планета от Солнца».
17.00	«С новым счастьем!-2».	16.55	Сериал «Архив Шерлока Холмса».
18.00	Каникулы с «Аншлагом».	18.00	«Сегодня».
19.00	«Вести».	18.40	Сериал «Шпионские игры».
19.30	«Вести - Москва».	19.40	Дорожный патруль.
19.50	Детектив «КОЛЬЦО ИЗ АМСТЕРДАМА».	20.00	«Сегодня».
21.35	Легкая атлетика. Чемпионат мира.	20.35	Фильм «ТРИДЦАТОГО УНИЧТОЖИТЬ», 1 серия.
22.00	«Вести».	21.40	Дорожный патруль.
22.30	«Вести - Москва».	22.00	«Сегодня».
22.40	«Спорт за неделю».	22.35	Фильм «АМЕРИКАНСКИЙ БЛЮЗ».
23.40	Легкая атлетика. Чемпионат мира.	00.30	Дорожный патруль.
00.40	Прогноз погоды.	06.00	«Симба-футболист». Мульт-сериал.
07.00	Программа передач.	06.30	«Кот по имени Ик». Мульт-сериал.
07.05	«Новости культуры».	07.00	«Питер Пен». Мультсериал.
07.20	«После новостей...».	07.30	«Король Артур и рыцари без страха и упрека». Мультсериал.
07.40	Фильм-сказка «ФИНИСТ-ЯСНЫЙ СОКОЛ».	08.00	Новости СНГ.
08.55	«Под сенью дружных муз». Антон Дельвиц.	08.15	«Автопанорама».
09.15	«Дело житейское».	08.35	Киноафиша Минска.
09.40	«Зарубежное документальное кино». «Витольд Лютославский».	08.45	«Виртуальный мир».
10.40	«Вихрь цветов». Сериал.	09.00	Боевик «АМЕРИКАНСКИЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ».
11.30	«Новости культуры».	11.30	«Случайный свидетель».
11.40	Детская киноповесть «ЧУК И ГЕК».	12.00	Новости СТБ.
12.25	«Машенька и медведь».	12.15	«Перекресток». Музыкально-развлекательная программа.
12.45	Александр Бабин. Русская	12.45	Авторская программа Эльдара Рязанова «Белоснежка и семь гномов».

ВТОРНИК • 14 АВГУСТА

Техническая профилактика до 15.00

15.00 Новости.
15.15 «Маленькие изобретения». Мультсериал. 1-я серия.
15.20 «Мой любимый зверь». Док. сериал для детей.
15.30 «Все на орбиту!» Познавательный сериал для детей.
15.40 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
16.10 «Приключения швейцарской семьи Робинсонов». Сериал (Франция).
17.05 «ОСЕННИЕ ЯБЛОКИ». Короткометражный худ. фильм (ТО «Телефильм»).
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.40 «Москва - Минск».
19.05 В.Машков в худ. фильме «ДВЕ ЛУНЫ ТРИ СОЛНЦА» (Россия-Украина).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
22.00 Криминальная мелодрама «ФАРА».
23.15 Спорт-курьер.
23.25 Футбол. Товарищеский матч молодежных сборных. Беларусь - Греция. 2-й тайм.
00.15 Новости.

08.00 Новости.
08.15 «Земля любви». Сериал.
09.15 «Жди меня».
10.10 «Спасатели. Экстренный вызов».
10.40 «Ералаш».
10.50 «Библиомания».
11.00 Новости.
15.00 «Большая стирка».
16.00 «Собачье дело». Сериал.
17.00 Новости.
17.20 «Русский экстрим».
17.50 «Земля любви». Сериал.
18.45 Сериал «Зимняя вишня».
20.00 «Время».
20.40 Комедия «БОЛЬШАЯ ПРОГУЛКА».
21.30 Премьера. «Последний год империи». Док. фильм. 1-я серия.
22.30 Новости.
22.45 Хоккей. Кубок «Спартак». Сборная звезд НХЛ - «Ягр-Тим».
00.10 Триллер «НИЖНИЙ УРОВЕНЬ».

08.00 «Вести».
08.15 «Два рояля».
09.00 Открытие 5-го Международного авиационно-космического салона «МАКС-2001».
10.00 «Вести».
10.30 Открытие 5-го Международного авиационно-космического салона «МАКС-2001». Продолжение трансляции.
16.00 «Вести».
16.30 «Сам себе режиссер».
17.00 «С новым счастьем! - 2». Сериал. «Поцелуй на морозе».
18.00 «Любовь.ру». Сериал.
19.00 «Вести».
19.30 «Вести - Москва».
19.50 Боевик «ЛИКВИДАТОР».
21.40 5-й Международный авиационно-космический салон «МАКС-2001». Дневник.
22.00 «Вести».
22.30 «Вести - Москва».
22.40 Фантастический триллер «ГАЗОКОСИЛЬЩИК-2».

07.05 «Новости культуры».
07.20 «После новостей...».
07.40 Музыкальная драма «ЭТИ СТАРЫЕ ЛЮБОВНЫЕ ПИСЬМА».
08.45 «Консилиум».
09.10 «Музыка жизни». Ирина Архипова.
09.35 Фильм «ЭДУАРДО ЧИЛЬИДА».
10.35 «Вихрь цветов». Сериал.
11.30 «Новости культуры».
11.40 Криминальная драма «ОДНОГЛАЗЫЕ ВАЛЕТЫ».
12.50 «Странствующий рыцарь».
13.30 «Новости культуры».
13.45 «Ох, уж эти детки!». Мультсериал.
14.30 «Кто мы?» из цикла «Реформы по-русски».
15.00 Новости.
15.10 «Энн из поместья «Зеленые крыши»». Сериал.
15.35 «Маленький Мук». Мультфильм.
15.50 «Ивановская горка». «Игра в бирюльки». Док. фильмы.
16.35 «Вихрь цветов». Сериал. Заключительная серия.
17.30 «Новости культуры».
17.40 «Сверхнаука». «Столкновение в космосе».
18.05 «Дворцовые тайны». «Особняк Половцова».

18.30 «Цитаты из жизни». Академик Игорь Спасский.
19.10 «Вечерняя сказка».
19.20 «Муха-Цокотуха». Мультфильм.
19.30 «Новости культуры».
19.50 «И огонь, и пламя». Сериал.
20.45 «После новостей...».
21.05 «Никитинские вечера».
21.30 «ЭТИ СТАРЫЕ ЛЮБОВНЫЕ ПИСЬМА» (Эстония, 1992). Худ. фильм. Часть 1-я.
22.35 «Руксанда». Мультфильм для взрослых.
23.00 «Новости культуры».
23.20 Программа передач.

05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
05.20, 06.25, 07.20 Криминал.
05.30, 06.35, 07.25 Впрок.
05.40, 06.45, 07.40 Карданный вал.
05.45 Мультфильм.
07.50 Сериал «Поющие в терновнике».
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал «Любовник леди Чаттерлей».
10.25 Криминал.
11.00 Сегодня.
11.30 Сериал «Джек Восьмеркин - американец».
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.45 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.35 Криминал.
15.50 Сериал «Ее звали Никита».
16.55 Сериал «Кружева».
18.00 Сегодня.
18.35 Криминал.
19.05 Сериал «Поющие в терновнике».
20.10 Совершенно секретно.
21.00 Сегодня.
21.50 Сериал «Любовник леди Чаттерлей».
23.05 Криминал.
23.20 Сериал «Солдаты удачи».

05.00 День за днем.
05.45 Дорожный патруль.
06.00 День за днем.
08.00 Новости.
08.25 Боевик «БЕЗ ВИДИМЫХ ПРИЧИН».
10.00 Сериал «Шпионские игры».
10.55 Телемагазин в Минске.
11.10 Сериал «Следствие ведут Знатоки».
13.00 Фильм «ТРИДЦАТОГО УНИЧТОЖИТЬ», 1 серия.
14.00 «Сегодня».
14.30 Сериал «Чехов и К...».
15.20 Телемагазин в Минске.
15.40 Телемагазин в Минске.
16.20 Сериал «Третья планета от Солнца».
16.50 Сериал «Архив Шерлока Холмса».
18.00 «Сегодня».
18.40 Сериал «Шпионские игры».
19.40 Дорожный патруль.
20.00 «Сегодня».
20.35 Фильм «ТРИДЦАТОГО УНИЧТОЖИТЬ», 2 серия.
21.40 Дорожный патруль.
22.00 «Сегодня».
22.35 Фильм «АМЕРИКАНСКИЙ БЛЮЗ».
00.30 Дорожный патруль.

06.00 «Симба-футболист». Мультсериал.
06.30 «Кот по имени Ик». Мультсериал.
07.00 «Питер Пен». Мультсериал.
07.30 «Король Артур и рыцари без страха и упрека». Мультсериал.
08.00 Новости СНГ.
08.15 «Автопанорама».
08.35 Киноафиша Минска.
08.45 «Виртуальный мир».
09.00 Боевик «АМЕРИКАНСКИЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ».
11.30 «Случайный свидетель».
12.00 Новости СТБ.
12.15 «Перекресток». Музыкально-развлекательная программа.
12.45 Авторская программа Эльдара Рязанова «Белоснежка и семь гномов».
13.50 «Убойная сила». Сериал.
15.00 «Дьяволик». Мультсериал.
15.30 «Кот по имени Ик». Мультсериал.
16.00 «Питер Пен». Мультсериал.
16.30 «Король Артур и рыцари без страха и упрека». Мультсериал.
17.00 «Чертенок». Теленовелла.
18.00 Новости СТБ.
18.15 «Виртуальный мир».
18.30 «Случайный свидетель».
19.00 Информационно-аналитическая программа «Тема дня».
19.15 «Вечерница».
19.30 Драма «КРИК ТИШИНЫ».
21.00 «Убойная сила». Сериал.
23.00 Новости «СТБ-24 часа».
23.30 «Автопанорама».
23.45 Ретрокомедия «РАДОСТЬ ЖИЗНИ».

10 жніўня 2001 года

Т Е Л Е Н А В И Г А Т О Р

5

16 АВГУСТА

15.45 Док. фильм «Гомопарадокс».

16.40 «Блистательные Азераки» (Франция, 1997). Серил.

17.30 «Новости культуры».

17.40 «Театр танца Гарлема».

18.40 Док. фильм «О Чехове».

19.05 «Вечерняя сказка».

19.10 «Приключения барона Мюнхгаузена». Мультфильм.

19.30 «Новости культуры».

19.50 «И огни, и пламя». Серил.

20.45 «После новостей...».

21.05 «Джаз-офрения».

21.35 Мелодрама «БАРБАРА».

23.00 «Новости культуры».

05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.

05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.

05.20, 06.25, 07.20 Криминал.

05.30, 06.35, 07.25 Впрок.

05.40, 06.45, 07.40 Карданный вал.

05.45 Мультфильм.

07.50 Серил «Пожошие в терновнике».

09.00 Сегодня.

09.25 Серил «Любовник леди Чаттерлей».

10.25 Квартирный вопрос.

11.00 Сегодня.

11.30 Серил «Джек Восьмеркин - американец».

13.00 Сегодня.

13.30 Старый телевизор.

14.45 Впрок.

15.00 Сегодня.

15.35 Криминал.

15.50 Серил «Ее звали Никита».

16.55 Серил «Кружева».

18.00 Сегодня.

18.35 Криминал.

19.05 Серил «Пески времени».

20.15 Очная ставка.

21.00 Сегодня.

21.50 Серил «Любовник леди Чаттерлей».

23.05 Криминал.

23.20 Серил «Солдаты удачи».

05.00 День за днем.

05.45 Дорожный патруль.

06.00 День за днем.

08.00 Новости.

08.25 Фильм «ДОЧЬ МОРЯКА».

09.45 Телемагазин в Минске.

10.00 Серил «Шлионские игры».

10.55 Телемагазин в Минске.

11.10 Серил «Следствие ведут ЗнаТоки».

12.40 Телемагазин в Минске.

13.00 Фильм «ТРИДЦАТОГО УНИЧТОЖИТЬ», 3 серия.

14.00 «Сегодня».

14.30 Серил «Чехов и К...».

15.40 Телемагазин в Минске.

16.20 Серил «Третья планета от Солнца».

16.50 Серил «Архив Шерлока Холмса».

18.00 «Сегодня».

18.40 Серил «Шлионские игры».

19.45 Дорожный патруль.

20.00 «Сегодня».

20.40 «Заблудный полк».

21.40 Дорожный патруль.

22.00 «Сегодня».

22.35 Фильм «ТОНКА».

00.40 Дорожный патруль.

06.00 «Симба-футболист». Мультсерил.

06.30 «Кот по имени Ик». Мультсерил.

07.00 «Питер Пен». Мультсерил.

07.30 «Король Артур и рыцари без страха и упрека». Мультсерил.

08.00 Новости СНГ.

08.15 «Автопанорама».

08.40 Киноафиша Минска.

08.50 «Виртуальный мир».

09.00 Боевик «ГОРЯЧИЕ ПАРНИ».

11.10 «1/52».

11.30 «Случайный свидетель».

12.00 Новости СТБ.

12.15 «Радио-точка». Музыкально-развлекательная программа.

12.45 «Клуб «Белый попугай».

13.50 «Убойная сила». Серил.

15.00 «Получее войско». Мультсерил.

15.30 «Кот по имени Ик». Мультсерил.

16.00 «Питер Пен». Мультсерил.

16.30 «Король Артур и рыцари без страха и упрека». Мультсерил.

17.00 «Чертенко». Теленовелла.

18.00 Новости СТБ.

18.15 «Виртуальный мир».

18.25 «Экзотика».

18.40 «Автопанорама».

19.00 «Тема дня».

19.15 «Вечерница».

19.30 Фильм «НЕБО В АЛМА-ЗАХ».

21.50 «Убойная сила». Серил.

23.00 Новости «СТБ-24 часа».

23.30 Минск на перекрестке столетий.

23.45 Мелодрама «КОМНАТА ЕПИСКОПА».

ПЯТНИЦА • 17 АВГУСТА

06.30 Доброе утро, Беларусь!

07.00 Новости.

07.10 Доброе утро, Беларусь!

08.05 «Морская полиция». Серил (Австралия).

09.00 Новости.

09.10 «Маленькие Эйнштейны». Серил для детей.

09.35 Время местное. Репортажи из провинции.

10.05 «Праздничная земля». Док. серил.

11.00 Новости.

11.15 «Человек моря». Серил

12.00 «Славянский базар в Витебске-2001». Избранное.

13.00 Новости.

13.15 Л.Федосеева и В.Шукшин в лирической комедии «ПЕЧКИ-ЛАВОЧКИ».

15.00 Новости.

15.15 «Маленькие изобретения». Мультсерил. 4-я серия.

15.20 «Мой любимый зверь». Док. серил для детей.

15.30 «Все на орбиту!» Познавательный серил для детей.

15.40 «Маленькие Эйнштейны». Серил для детей.

16.10 «Приключения швейцарской семьи Робинсонов». Серил (Франция).

17.05 «Морская полиция». Серил (Австралия).

18.00 Новости.

18.25 Зона Икс.

18.35 Формула созидания. «Ледовые дворцы».

19.05 Х.Дуновская и Г.Шкуратов в драме «ФРАНКА».

20.40 Колыбельная.

21.00 Панорама. Информационный канал.

22.00 «Человек моря». Серил.

22.45 Спорт-курьер.

22.50 «Встреча в Троицком» с Александром Домарацким.

23.20 Хоккей. Международный турнир. «Гомель» - «Сточнев Оливия» (Польша). 3-й период.

24.00 Новости.

00.15 Ночной сеанс. Триллер «МЕРТВАЯ ЗОНА» по повелле С.Кинга.

05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.

05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.

05.20, 06.25, 07.20 Криминал.

05.30, 06.35, 07.25 Впрок.

05.40, 06.45, 07.40 Карданный вал.

05.45 Мультфильм.

07.50 Серил «Пожошие в терновнике».

09.00 Сегодня.

09.25 Серил «Любовник леди Чаттерлей».

10.25 Квартирный вопрос.

11.00 Сегодня.

11.30 Серил «Джек Восьмеркин - американец».

13.00 Сегодня.

13.30 Старый телевизор.

14.45 Впрок.

15.00 Сегодня.

15.35 Криминал.

15.50 Серил «Ее звали Никита».

16.55 Серил «Кружева».

18.00 Сегодня.

18.35 Криминал.

19.05 Серил «Пески времени».

20.15 Очная ставка.

21.00 Сегодня.

21.50 Серил «Любовник леди Чаттерлей».

23.05 Криминал.

23.20 Серил «Солдаты удачи».

05.00 День за днем.

05.45 Дорожный патруль.

06.00 День за днем.

08.00 Новости.

08.25 Фильм «ДОЧЬ МОРЯКА».

09.45 Телемагазин в Минске.

10.00 Серил «Шлионские игры».

10.55 Телемагазин в Минске.

11.10 Серил «Следствие ведут ЗнаТоки».

12.40 Телемагазин в Минске.

13.00 Фильм «ТРИДЦАТОГО УНИЧТОЖИТЬ», 3 серия.

14.00 «Сегодня».

14.30 Серил «Чехов и К...».

15.40 Телемагазин в Минске.

16.20 Серил «Третья планета от Солнца».

16.50 Серил «Архив Шерлока Холмса».

18.00 «Сегодня».

18.40 Серил «Шлионские игры».

19.45 Дорожный патруль.

20.00 «Сегодня».

20.40 «Заблудный полк».

21.40 Дорожный патруль.

22.00 «Сегодня».

22.35 Фильм «ТОНКА».

00.40 Дорожный патруль.

06.00 «Симба-футболист». Мультсерил.

06.30 «Кот по имени Ик». Мультсерил.

07.00 «Питер Пен». Мультсерил.

07.30 «Король Артур и рыцари без страха и упрека». Мультсерил.

08.00 Новости СНГ.

08.15 «Автопанорама».

08.40 Киноафиша Минска.

08.50 «Виртуальный мир».

09.00 Боевик «ГОРЯЧИЕ ПАРНИ».

11.10 «1/52».

11.30 «Случайный свидетель».

12.00 Новости СТБ.

12.15 «Радио-точка». Музыкально-развлекательная программа.

12.45 «Клуб «Белый попугай».

13.50 «Убойная сила». Серил.

15.00 «Получее войско». Мультсерил.

15.30 «Кот по имени Ик». Мультсерил.

16.00 «Питер Пен». Мультсерил.

16.30 «Король Артур и рыцари без страха и упрека». Мультсерил.

17.00 «Чертенко». Теленовелла.

18.00 Новости СТБ.

18.15 «Виртуальный мир».

18.25 «Экзотика».

18.40 «Автопанорама».

19.00 «Тема дня».

19.15 «Вечерница».

19.30 Боевик «БЕГУЩАЯ МИШЕНЬ».

21.40 «Убойная сила». Серил.

23.00 Новости «СТБ-24 часа».

23.30 Минск на перекрестке столетий.

23.45 Мелодрама «ЛЮБОВНИК».

15.10 «Энн из поместья «Зеленые крыши». Серил.

15.35 «Сеча при Керженце». Мультфильм.

15.50 «Век Русского музея».

16.15 «Сенсация! Сенсация? Сенсация...».

16.40 «Блистательные Азераки» (Франция, 1997). Серил.

17.30 «Новости культуры».

17.40 Док. фильм «Операция «Кавказ»».

18.30 «В вашем доме».

19.10 «Вечерняя сказка».

19.20 «Сказка про лень». Мультфильм.

19.30 «Новости культуры».

19.50 «И огни, и пламя». Серил.

20.40 «После новостей...».

21.00 «Смехонастальгии».

21.30 «БАРБАРА» (Дания, 1997). Худ. фильм. Часть 2-я.

23.00 «Новости культуры».

23.20 Программа передач.

05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.

05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.

05.20, 06.25, 07.20 Криминал.

05.30, 06.35, 07.25 Впрок.

05.40, 06.45, 07.40 Карданный вал.

05.45 Мультфильм.

07.50 Серил «Пожошие в терновнике».

09.00 Сегодня.

09.25 Серил «Любовник леди Чаттерлей».

10.25 Путешествия натуралиста.

11.00 Сегодня.

11.30 Серил «Джек Восьмеркин - американец».

13.00 Сегодня.

13.30 Старый телевизор.

14.45 Впрок.

15.00 Сегодня.

15.30 «Улица Сезам».

15.55 Серил «Ее звали Никита».

16.55 Серил «Кружева».

18.00 Сегодня.

18.30 Криминал.

18.55 Серил «Пески времени».

21.00 Сегодня.

21.50 «Женский взгляд».

22.30 Фильм «ОПАСНОЕ ЖЕЛАНИЕ».

05.00 День за днем.

05.45 Дорожный патруль.

06.00 День за днем.

08.00 Новости.

08.25 Фильм «ИСКАТЕЛИ СЧАСТЬЯ».

10.00 Серил «Шлионские игры».

10.55 Телемагазин в Минске.

11.10 Серил «Следствие ведут ЗнаТоки».

12.55 «Заблудный полк».

14.00 «Сегодня».

14.30 «Я знаю все!».

15.40 Телемагазин в Минске.

16.20 Серил «Третья планета от Солнца».

16.55 Серил «Архив Шерлока Холмса».

18.00 «Сегодня».

18.40 Серил «Агент национальной безопасности-II».

19.45 Дорожный патруль.

Міліцэйская асада ў Гомелі

8 жніўня, прыкладна а 16-й гадзіне, супрацоўнікі аддзела ўнутраных спраў Чыгуначнага раёна Гомеля асадзілі памішканні, дзе знаходзіцца офіс грамадскага аб'яднання «Грамадзянскія ініцыятывы» і незарэгістраванага маладзёжнага фарміравання «Гарт».

Як паведамілі члены фарміравання «Гарт», прыкладна а 16-й гадзіне да пад'езда пяціпавярховага жылога дома, дзе яны здымаюць кватэру, пад'ехаў легкавы

аўтамабіль. Чалавек у міліцэйскай форме застаўся ў машыне, а двое ў цывільным увайшлі ў пад'езд. Затым у кватэру пазванілі, але члены аб'яднання не адчынілі дзверы. Праз паўгадзіны ў кватэры было адключана асвятленне. Як мяркуюць асіджаныя «гартуцы», міліцыянеры, выключыўшы рубільнік, проста хацелі выбавіць іх на лясвічную пляцоўку. На падыходзе да кватэры супрацоўнікамі міліцыі былі затрыманыя двое членаў арганізацыі — Дзяніс

Чыкалёў і Раман Тапашчанка. Прыкладна а 17-й гадзіне да пад'езда пад'ехалі яшчэ дзве аўтамашыны з супрацоўнікамі міліцыі. У той жа час у аналагічнай асадзе аказалася аб'яднанне «Грамадзянскія ініцыятывы». Супрацоўнікі міліцыі хацелі пранікнуць у офіс. Намеснік кіраўніка арганізацыі Уладзімір Кацора і юрыст, якія знаходзіліся там, паспрабавалі перашкодзіць гэтаму, за што таксама былі затрыманыя.

Ірына ШАНЦАВА

Мабілізацыйныя акцыі

Кампанія «Выбірай» мае намер наладзіць 11 жніўня ў суботу цэлы шэраг разнастайных акцыяў па ўсёй Беларусі.

У 22.00 у Мар'інай Горцы арганізуюцца «альтэрнатыўныя выбары». Маладым людзям будзе прапанавана запісацца ў выбарчы бюлетэні і апусціць іх у скрыню для галасавання. Кожны, хто прагаласаваў, атрымае ў падарунак календарык «Выбірай». Гэтым жа днём у Рэчыцы ў 18.00 у памяшканні кінатэатра «Беларусь» адбудзецца канцэрт гурта NRM.

Уваход — вольны.

У Гродне завершыцца алімпіада па стральбе ў цірах па адмысловых цэлях, а ў Гомелі каля гатэля «Турыст» пройдзе фестываль графіці. Усе гэтыя акцыі пройдуч пад знакам мабілізацыйнай выбарчай кампаніі.

Нарэшце, цягам выхадных 11 і 12 жніўня Малады Фронт будзе дзейнічаць рэйд па парках і скверах сталіцы, раздаючы дзецяў і іх бацькам календарыкі «Выбірай», а таксама дзіцячыя кніжкі.

Кірэй МАНУЙЛА

СУСЯДЗІ

Помощь пострадавшим от наводнения

Как минимум 200 миллионов złotych (около 50 млн. дол.) выделит польское правительство до конца года на помощь пострадавшим от наводнения в Свентокшиском воеводстве Польши. В течение ближайших двух-трех лет пострадавшим будут выделены также дополнительные средства. В настоящее время продолжается оценка ущерба, нанесенного наводнением в других регионах Польши, — от его размеров будет зависеть объем предоставляемой помощи. По неофициальным данным, в целом в Польше урон от наводнения в этом году может достичь 1 миллиарда złotych (250 млн. дол.). Финансирование помощи пострадавшим из государственного бюджета планируется провести за счет лотерейных игр. Крестьянам и мелким предпринимателям, понесшим убытки в результате наводнения, будут предоставлены дешевые кредиты и налоговые льготы. Значительные денежные суммы и другие пожертвования для пострадавших удалось собрать Польскому Красному Кресту, Польской гуманитарной акции, Польскому телевидению, а также верующим во время церковных пожертвований. Как средства массовой информации, так и многие жители страны подчеркивают, что спасательная акция в этом году была проведена гораздо более эффективно и быстро, чем во время большого наводнения, имевшего место четыре года назад в 1997 году. Этому, прежде всего, способствовала децентрализация власти в Польше, произошедшая за этот период, и значительно большая активность органов местного самоуправления, выступивших организаторами спасательной акции.

Доходы от туризма

По данным Польской туристической организации, в 2000 году общие валютные поступления Польши от туризма составили 6,1 млрд. дол., достигнув того же уровня, что и годом ранее. Польша занимает 20 место в мировом рейтинге стран с наибольшими доходами от туризма. В прошлом году Польшу посетили 17,4 млн. иностранцев, которые пробыли там не менее одних суток, а также 84,5 млн. «однодневных» туристов, главным образом, из соседних стран — Германии, Чехии, Словакии, Беларуси, России и Украины. В среднем каждый иностранный турист оставил в Польше 137 дол., при этом ежедневно иностранные туристы в среднем тратили в Польше около 30 дол. Расходы туристов, посетивших Польшу на один день, составили в среднем 44 дол.

Снижение инфляции

Годовые темпы инфляции в Польше снизились в июне с 6,9% до 6,2%. По прогнозам банковского сектора, в июле произойдет очередное снижение годовой инфляции до 5,5%. Цены на продукты питания в июне снизились по отношению к маю на 0,1%, и в последующие месяцы ожидается их дальнейшее снижение в связи с небывалыми урожаями.

Рост оптимизма потребителей

В июле на целых 3 пункта — до 78 пунктов — вырос показатель оптимизма потребителей, регулярно определяемый Институтом Ипсос-Демоскоп. Покупательная активность возросла на 5 процентных пунктов — до 89 пунктов. На рынке заметны явные признаки оживления спроса. Поляки стали лучше оценивать перспективы своего семейного бюджета, чаще планируют приобретение товаров постоянного потребления, охотнее используют как собственные сбережения, так и кредиты. Низкий уровень инфляции начинает стимулировать рыночное поведение населения.

ХОТИМ ЗНАТЬ ПРАВДУ

Анатолий Майсани: несчастный случай или спланированная катастрофа?

Геннадий Карпенко: скоростная смерть или политическое убийство?

Юрий Захаренко: исчезновение или политический терроризм?

Виктор Гончар: исчезновение или устранение конкурента?

Анатолий Красовский: исчезновение или организованное похищение?

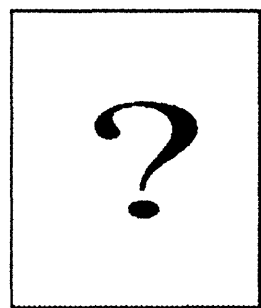
Дмитрий Завадский: исчезновение или организованное похищение?

Андрей Климов: экономическое правонарушение или политическая расправа?

Валерий Шукшин: умышленное преступление или политическая расправа?

ЖИВАЯ ЦЕПЬ НЕРАВНОДУШНЫХ ГОРОДОВ

Минск, Могилев, Гродно, Брест, Гомель,
Витебск, Орша, Солигорск, Пружаны,
Сморгонь, Слуцк, Барановичи,
Новолукомль, Кричев,...

ВСТАНЬ РЯДОМ!

ПРИДИ И ВСТАНЬ РЯДОМ С НАМИ!

В октябре 1996 года трагически погиб при невыясненных обстоятельствах Анатолий Майсани. 6 апреля 1999 года при невыясненных обстоятельствах скончался Геннадий Карпенко.

7 мая 1999 года похищен Юрий Захаренко.

16 сентября 1999 года похищены Виктор Гончар и Анатолий Красовский.

7 июля 2000 года похищен Дмитрий Завадский.

За тюремной решеткой находятся депутаты Верховного Совета Андрей Климов и Валерий Шукшин.

В последние дни достоянием общественности стали документы, свидетельствующие о причастности власти к организации похищения и возможного уничтожения оппонентов нынешнего режима.

Все это происходит в центре

Европы, в XXI веке.

Мы обращаемся к гражданам Беларуси — станьте с нами рядом! Найдите свое место в цепи неравнодушных — это путь к жизни и сохранению человеческого достоинства!

Мы ждем Вас в «Цепи неравнодушных людей», проводимой в рамках кампании «Хотим знать правду!»:

11 августа, Новолукомль, ул. Садовая (рынок) с 9.00.

12 августа, Сморгонь

12 августа, Пружаны, Центральный рынок, 10.00 - 11.00.

12 августа, Вилейка, Городской рынок, 11.00 - 12.00.

14 августа, Орша, ул. Островского, 17.00 - 18.00.

14 августа, Могилев, ГУМ, ул. Первомайская, 18.00.

15 августа, Брест

15 августа, Островец, Центральный рынок, 12.00 - 13.00.

15 августа, Борисов

16 августа, Гродно, Советская пл., 17.00.

17 августа, Гомель, универсам «Гомель» и ул. Советская, с 18.00.

Мы с Вами станем единой цепью людей, желающих знать правду. С нами портреты тех, чьи судьбы стали символом жестокости режима, с нами их матери, жены, дети. Мы не имеем права оставаться в стороне!

Наши действия не противостоят действующему законодательству, а тем более — законам человеческого совести.

В Испании фашиствующие молодчики убили молодого парня. На следующий день около миллиона испанцев стояло на улицах. Сколько же надо в Беларуси похитить, бросить в тюрьму, ликвидировать, чтобы миллион наших граждан вышел на улицу?

Приди и стань рядом с нами!

Иосиф Гончар — брат Виктора Гончара

Людмила Карпенко — супруга Геннадия Карпенко

Светлана Завадская — супруга Дмитрия Завадского

Ирина Красовская — супруга Анатолия Красовского

Татьяна Климова — супруга Андрея Климова

Евгения Шукшина — внучка Валерия Шукшина

Владимир Гончарик — потенциальный кандидат в президенты Республики Беларусь

Семен Домаш, потенциальный кандидат в президенты Республики Беларусь

Михаил Чигирь, экс-премьер министр Республики Беларусь

Анатолий Лебедев — лидер Объединенной гражданской партии

Валентина Полевикова — лидер Партии «Надежда»

Винцук Вячорка — лидер БНФ «Адраджэнне»

Геннадий Буравкин, поэт

Николай Статкевич — лидер БСДП (НГ)

Александр Бухвостов — лидер Белорусской партии труда

Василий Шлындиков — президент Ассоциации содействия экономическому развитию

Людмила Грязнова, депутат Верховного Совета 13-го созыва

Нил Гилевич — народный поэт Беларуси

Юрий Хашевацкий — кинорежиссер

Михаил Фридлянд — лидер Белорусской экологической партии зеленых (БЭЗ)

Иван Лемешевский — профессор

Олег Громыко — лидер Белорусской партии «Зеленые»

Виктор Бабасед — председатель Конгресса демократических профсоюзов

Станислав Шушкевич — лидер Белорусской социал-демократической партии громады.

10 жніўня 2001 года

КУЛЬТУРА

7

Рэстаўрацыя пасля рэстаўратараў

У Гродне адбылася вяязная калегія міністэрства культуры. Тэма — стан рэстаўрацыі помнікаў. Перад тым удзельнікі наведлі Мірскі замак, Навагрудак, Лідскі замак, а таксама аглядзелі архітэктурныя помнікі Гродна. Паседжанне калегіі адбылася ў Новым каралеўскім замку.

К ідалася ў вочы, што міністр Л. Гуляка пачаў паседжанне на рускай мове. Аказалася таксама, што ў мінкульце дагэтуль да калегіі звяртаюцца словам «таварышы». Праўда, ніякай ідэалогіі ў размове не было. Адзінае, было зазначана, што ўлады рэстаўруюць манастырскія комплексы ў Жыровіцах і Полацку, якімі валодае праваслаўная царква. Старшыня Камітэта па рэстаўрацыі і кансервацыі помнікаў В. Абломскі нагадаў, што падчас войнаў і зменаў улады гіне найбольш помнікаў архітэктурны. Але зусім недапушчальна, калі іх разбураюць у мірны час. Што ж, савецкая ўлада была, можна сказаць, узорным знішчальнікам помнікаў. Сёння, праўда, спецыялістаў непакоіць іншае. Аднаўленне гістарычных будынкаў па-ранейшаму лічыцца справай малаважнай. 43 працэнты грошай на рэстаўрацыю, якую субсідзіруе дзяржава, выдаюцца ў апошні квартал года, калі кліматычныя ўмовы не дазваляюць весці рэстаўрацыйныя работы. А плюс яшчэ адпаведна «кваліфікацыя» саміх выканаўцаў. Праектаваннем таксама часам займаецца хто заўгодна. У выніку — шмат браку. Трэба перапрацаваць, напрыклад, Лідскі замак, які аднаўляецца ўжо больш за 20 гадоў. Адзін з удзельнікаў калегіі паведаміў прысутным, што пасля наведвання замка ў Лідзе ноччу не мог спаць. Адно ў Навагрудку удзельнікі мелі магчымасць убачыць, наколькі якас-

на адрэстаўравалі Дом-музей А. Міцкевіча палякі.

Нядаўна быў складзены Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў, у які трапіў самы мінімум — 427 нерухомых аб'ектаў і 26 «рухомых». На Гродзеншчыну прыпадае 74 помнікі, з якіх ажно 55 у Навагрудку і ўсяго 3 — у Гродне. Хаця ў вобласці толькі 150 храмаў з'яўляюцца помнікамі архітэктурны. Сп. Абломскі зазначыў, што марудна адбываецца ўмацаванне схілу, на краі якога стаіць гродзенская Каложская царква. Па-ранейшаму разбураецца мураваны замакавы мост. Прычым на большасці гістарычных аб'ектаў у краіне няма ахоўных дошак. Толькі ў Брэсцкай вобласці ўлады прымуслі ўладальнікаў, і было ўсталявана 240 дошак. Каштавала кожная, дарэчы, 160

долараў. Пра гэты крыху пазней паведаміў брэсцкі прадстаўнік. А па словах В. Абломскага, нестабільная эканамічная сітуацыя не дазваляе нармальна наладзіць рэстаўрацыйныя работы. А тут яшчэ з'яўляецца дзяржаўны кантроль і спажанне вялікіх штрафаў ў бюджэт. Гэта, разам з вялікімі — 50-працэнтнымі (па словах віцэбскага прадстаўніка) падаткамі, пагражае ліквідацыяй дзяржаўных рэстаўрацыйных прадпрыемстваў. Магілёўскае, напрыклад, увесь час знаходзіцца «на картатцы».

Беларуская мова загучала на калегіі мінкульта, толькі калі далі слова Л. Кадзевіч, якая кіруе гродзенскім абласным упраўленнем культуры. Яна напамінула пра незаздорны лёс Дзяржаўнага музея гісторыі рэлігіі ў Гродне. Калісьці ён быў

адным з лепшых у краіне. Нагадаю: пакуль у 1992 годзе праваслаўная матушка Гаўрыла не ўзяла штурмам былы Базыльянскі кляштар, адрэстаўраваны дзяржаўным коштам, дзе знаходзіўся музей. Баявая матушка, нядаўна прысланая аднекуль з Расіі, пры маўклівай згодзе ўладаў, выгнала супрацоўнікаў з адміністрацыйнага будынка і вынесла на вуліцу мэблю. Улады падтрымалі «акупцыю», музей выселілі і ён стаў адрэстаўравацца.

Пра няясную рэстаўрацыю гаварыў таксама дырэктар Нацыянальнага мастацкага музея У. Пракапоў. У Раўбічах на касцёле дахоўка ўжо сапсавалася і частка — на Мірскім замку. У мінскім Доме В. Ваньковіча знілі калоны, пастаўленыя пяць гадоў таму. Усе тры аб'ек-

ты з'яўляюцца філіямі музея. На думку дырэктара, улады павінны падбаць пра сам г.п. Мір, яго развіццё. Паколькі музей дасць працу жыхарам, у будучыні ў замку будуць працаваць каля 250 чалавек абслугі. Ён прапонуе правесці там наступнае свята беларускай пісьменнасці, а таксама лічыць магчымым заснаваць фест нацыянальных гістарычных спектакляў.

Не сакрэт, што Мірскі замак — адзін з галоўных аб'ектаў, куды ўлады спадзяюцца забавіць замежных турыстаў. Нездарма, з парадзімі — як гэта рабіць — на калегіі выступіў намеснік міністра спорту і турызму Ч. Шульга. Па яго словах, «турыст на Нарачы не будзе ўвесць час купання і есці марожанае». Яму трэба прапанаваць штосьці для агляду. Але каб не так далёка было да яго ехаць. Маўляў, калі рэстаўраваць «асобна стаячыя» помнікі, грошы не акупяцца. Па словах чыноўніка, апроч дзяцей і пенсіянераў — асноўных катэгорыяў адпачынікаў, «астатнія бізнесам займаюцца» і могуць куды-небудзь выехаць толькі «наскокам на гадзінудзе». Сп. Шульга таксама з веданнем справы зазначыў, што ніякі замежнік, нават паляк, не стане ўкладаць грошы ў аб'екты ў Беларусі. Паколькі пасля спанання падаткаў ад гэтых грошай нічога не застаецца.

Дзеля справядлівасці трэба сказаць, што Л. Гуляка ўсё ж такі загаварыў па-беларуску і выявіў някеспіныя моўныя веды. Ён сказаў прысутным, што «забараніў займацца дурнотай у міністэрстве» і планавы дзейнасць на далёкія гады. Прыкладам, «тэатральную дзейнасць» — да 2010 г., а музычную — да 2008. «Не мяшайце боб з гарохам», — сказаў ён сваім падначаленым. Бо трэба хаця б спачатку разабрацца з «Славянскім базарам» наступнага года і «Залатым шлягерам». І сапраўды.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Бацькаўшчына без Адамчыка

4 жніўня памёр адмыслоўцы, таленавіты наш пісьменнік Вячаслаў Уладзіміравіч Адамчык. Родам ён быў з Заходняй Беларусі, з вёскі Баракошчына. Адзін з вядучых беларускіх празаікаў, Вячаслаў Адамчык у тэатралогіі, якая складаецца з раманаў «Чужая бацькаўшчына» (1978), «Год нулявы» (1983), «І скажа той, хто нарадзіўся» (1987) і «Голас крыві брата твайго» (1990), даў панарамную карціну праз гады акупацыі, але нескаронага беларускага захаду — краю і зямлі, якая, няхай даруе мне беларусы ўсходу краіны, — заўсёды была і сёння з'яўляюцца цвярдзінняй нашага нацыянальнага ўсвадомленага жыцця, нашай Беларускай.

Апошні месяцы, калі не гады, Вячаслаў Уладзіміравіч цяжка хварэў. Фізічная смерць спыніла пакуты. Але дух ягоны будзе неспакойны датуль, дакуль наша Бацькаўшчына ля нас, беларусаў як захаду, гэтак і ўсходу, будзе заставацца чужой...

Пахавалі пісьменніка 6 жніўня на сталічных Кальварыйскіх могілках. Калегі і родныя людзі неабходна словы, мурзаты далакоп чараном рыдлёўкі абмераў труну, не парушаючы традыцый, людзі кінулі па тыр жмені гліністага жвіру.

Славамір АДАМОВІЧ

Сведчыць пра беларускую культуру

У Скарынаўскім цэнтры багата асобаў вучоных, імя якіх адрэстаўраваць зразумець, наколькі сур'ёзна і прафесійна і ёсць гэтая ўстанова. Мо найперш за ўсё гэта доктар філасофскіх навук, загадчык аддзела гісторыі і тэорыі культуры Уладзімір Конан. Ён робіць навуковую справу чатыры дзесяці гадоў, і гэтая справа запатрабаваная. Хоць ягоныя артыкулы было «разліся» на падыходах да старонак энцыклапедыяў.

— **Спадар Уладзімір, па якіх даследчых кірунках вы працуеце?**

— Мой аддзел быў сярод першых структурных частак створанага ў 1991 годзе Нацыянальнага навукова-асветнага цэнтра імя Францішка Скарыны. Тут я пачынаў працаваць разам з арганізатарам гэтага інстытута і ягоным першым дырэктарам Адамам Мальдзісам. Мы аказаліся пачынальнікамі беларускай культуралогіі — комплекснага даследчага накірунку, прызнаванага нядаўна асобнай навукай. Створаная навуковая рада ў Беларускім універсітэце культуры, якая прымае да абароны дысертацыі па гэтай спецыяльнасці. Асноўны клопат мой — даследаванне беларускай мастацкай культуры ў кантэксце хрысціянскай цывілізацыі. Дайшоў да канца 19-га стагоддзя, зараз прыступаю да мінулага стагоддзя. У сакавіку 2002 года завершыцца праца па гранце Беларускага фонду фундаментальных даследаванняў над энцыклапедычным даведнікам «Міфалогія і біблейскія архетыпы ў беларускай культурнай традыцыі». Мікола Крукоўскі рыхтуе

канцэптуальнае даследаванне па тэорыі і філасофіі культуры, Алена Ігнацік працуе па тэме сінтэзу сучаснай беларускай паэзіі і жыцця.

Перспектыва залежыць ад таго, ці знайду я некалькіх ці аднаго навукоўца, якому б мог перадаць на бліскую будучыню сваю навукова-асветную справу. Адшукаць нялёгка, бо тут патрэбныя, апрача міждyscyплінарнага прафесіяналізму ў гуманістыцы і пэўных літаратарскіх здольнасцяў, яшчэ і асабісты энтузіязм, спецыфічная інтэнцыя — накіраванасць творчай волі на свядзенне беларускай нацыянальнай ідэі.

— **Чым Скарынаўскі цэнтр адрозніваецца ад акадэмічных інстытутаў?**

— Наша спецыфіка — выхад са звыклых да акадэмічных даследчых свайго навуковай нішы (доўгатэрміновая праца ў сваёй тэме з розных бакоў) у беларускі нацыянальна-культурны космас. Трэба навуковую фундаментальнасць спалучаць з даступнай формай выкладання і асветнай арыентацыяй. Мы арыентуемся на навукова-папулярную манаграфію, аперацыйныя артыкулы, даклад на навуковых канферэнцыях і семінарах, спецыяльныя ў ВНУ гуманітарнага профілю, публіцыстыку і артыкулы ў энцыклапедыі.

— **А ці задаволены вы да канца публічнасцю вашай дзейнасці?**

— Нам пакуль што цяжка выдаваць індывідуальныя і калектыўныя манаграфіі. Так, у нашым маленькім аддзеле чакаюць часу свайго выхаду ў свет

працы, якія могуць стаць навукальнымі дапаможнікамі. Гэта «Культуры і рэлігія: анталогія рэлігійнай думкі ў Беларусі» ў трох частках (па праваслаўі, уніятстве і каталіцызме), «Грамадскія ідэалы ў Беларусі», «Асветніцкія традыцыі Ф. Скарыны», «Хрысціянства ў кантэксце нацыянальнай культуры». Напрыканцы 2001 года будзе гатовы да выдання навуковы дапаможнік для гуманітарных і мастацкіх вышэйшых навучальных устаноў «Беларуская мастацкая культура 10-19 стст.». Акадэміі навук пад такім выданні выдаткоўваюцца планавыя асігнаванні. У нас падобнага прывілею няма. Хоць тое-сёе выдаецца разам з Міжнароднай асацыяцыяй беларусістаў. Летась — энцыклапедычны даведнік «Хто ёсць хто сярод беларусаў свету», пакуль што пра беларусаў ў ўраджэнцаў Беларусі ў памежных краінах.

Дырэктарка Скарынаўскага цэнтра Любоў Уладыкоўская-Канаплянік здолела набыць камп'ютэрную тэхніку для на-

шага будучага выдавецкага аддзела. Калі ён з'явіцца, тады чарга дойдзе да багата якіх манаграфіяў і зборнікаў, базале, яны пакуль што не старэюць.

— **Спадар Уладзімір, натуральна, вы пачыналі з Акадэміі навук. Якая яна была тады і якая цяпер?**

— Калі я прыйшоў туды ў 1961 годзе, Нацыянальная акадэмія навук была светлай плямай на шэрым фоне. Напрыклад, ва ўніверсітэце на гістарычным факультэце я ані слова не чуў па-беларуску. А ў Акадэміі навук я адраджаўся як беларус. Займаўся тэмай «Развіццё беларускай эстэтычнай думкі ў пераходзе 20 стагоддзя», чытаў «Нашу ніву», іншыя выданні, нават у 20-ыя гады. І задаваў пытанне: дзе гэты рух? Але паступова Акадэмія навук стала шарэц і апынулася пад ціскам КДБ. За Брэжнэвым і ў пачатку перабудовы быў арганізаваны шэраг «антынацыяналістычных» працэсаў. Тады я, дарэчы, атрымаў вымову і выйшаў з кампартыі. Цяпер там застой, у прыватнасці, што тычыцца гуманітарных навук.

— **У энцыклапедыях штогод змяшчаецца па некалькі дзесяткаў вашых артыкулаў. Як наогул вы ацэньваеце стан сённяшняй беларускай энцыклапедычнай літаратуры?**

— Выдавецтва «Беларуская энцыклапедыя» сёння застаецца адным з самых стабільных дзяржаўных выдавецкіх цэнтраў. Я супрацоўнічаю з ім з самага першага дня заснавання — блізка 35 гадоў. Сёння, каб заробіць грошы, выдавецтву даводзіцца, апрача шматомных

«Беларускай энцыклапедыі» і «Энцыклапедыі гісторыі Беларусі», рабіць шмат кніжак на заказ. Гэта дае магчымасць вяртацца да няскончаных раней праектаў, напрыклад, сёлета рыхтуецца «Беларуская тэатральная энцыклапедыя».

Добра, што апошнім часам у энцыклапедыях з'явіліся нацыянальныя героі. Раней яны былі пераграванымі героямі вайсковымі, што давала ўяўленне пра Беларусь як пра дужа мілітарную краіну. Што праўда, зараз, калі глядзецца па мабілізаваных сілах і тых, хто ходзіць у форме, яна ў параўнанні з еўрапейскімі краінамі такой і ёсць. З цяперашніх хібаў можна назваць зафармалізаванасць і процым факталагічных памылак і недакладнасцяў. А энцыклапедыя — гэта ж як ювелірная справа. У іншых краінах, дарэчы, робіцца тое самае. Яшчэ заўважна, што ў нашых энцыклапедыях пераважаюць няпоўныя даследаванні, але тое трэба дараваць. Гэта непазбежнасць, суправаджаючая прарывы па багата якіх даследных тэмах. Адсюль і прыблізнасці. Але самае галоўнае, што больш няма тых адназначных палітычных ацэнак, што наўднічалі ў энцыклапедыях за савецкім часам.

— **Што, на вашу думку, страціць Беларусь ад згубы, не давадзі Боз, Скарынаўскага цэнтра?**

— Ён у нас называецца Нацыянальным, гэта значыць, агульны для Беларусі, а знаходзіцца ў ведамаснай сістэме ўсяго толькі міністэрства адукацыі. У выніку акадэмічны інстытуты маюць у параўнанні з намі істот-

ныя перавагі і што да ўзроўню аплатаў працы, і што тычыцца бюджэтных выдаткаў на даследаванні і выдавецкія планы.

На добры розум, калі ёсць суверэнная Рэспубліка Беларусь, то не павінен знікаць яе Нацыянальны навукова-асветны цэнтр з функцыямі інстытута краіны. Наш Цэнтр паруч з іншымі фрагментамі беларушчыны ў Беларусі ёсць фактам палітычных і духоўных рэаліяў. Знікнуць Скарынаўскі цэнтр мог бы па дзвюх прычынах — альбо не станецца кампетэнтных энтузіястаў, альбо прыпыніцца фінансаванне. Першая прычына выключэння, бо заўсёды знойдуцца асобы, якія будуць працаваць тут нават на грамадскіх пачатках. Я — адзін з іх. Другое магчыма, але гэта ўсё роўна малаверагодна. Ёсць інфармацыя, што пяцёрнае кіраўніцтва Акадэміі навук, куды напачатку свайго існавання ўваходзіў Нацыянальны навукова-асветны цэнтр імя Скарыны, шкадуе, што калісьці пазбавіліся невялічкага інстытута, які мог бы паўнаўрадна прэзентаваць выхад гуманітарных даследаванняў на асветніцтва і духоўнае жыццё грамадства.

— **І ўсё ж які статус вы лічыце ідэальным для Скарынаўскага цэнтра?**

— Наогул незалежная структура пры ўрадзе, якой дзяржава фінансуе праведзеныя даследаванні. Па сутнасці, папросту наймае. У такіх умовах было найбольш плёна свядчэння пра Беларусь і беларусаў, пра іхнюю мову і культурную традыцыю.

Гутарыў Кірыла ПАЗЫНЯК

Плата — рабочей силой

Северная Корея собирается направить тысячи своих рабочих в Россию в счет уплаты своего многомиллиардного долга бывшему СССР, сообщает *The Times*.

Экспорт рабочей силы является основной статьей северокорейского экспорта с 60-х годов. При этом количество корейцев, обрабатывающих долги своего правительства в бывших лагерях ГУЛАГа, достигало в иные годы 30 тысяч человек.

Россия вновь начала использовать северокорейскую рабочую силу в 1995 году. В основном рабочие из КНДР заняты на лесозаготовках в ряде удаленных регионов российского Дальнего Востока.

По информации РИА «Новости», со ссылкой на минэкономразвития, в 2000 году до 90 процентов платежей по северокорейским долгам России (что составило около 50 миллионов долларов) осуществлялось поставками рабочей силы. В про-

шлом году в Сибири и на Дальнем Востоке трудились около четырех тысяч человек. В течение 30 ближайших лет Ким Чен Ир планирует продолжать подобную экономическую политику.

По данным *Amnesty International*, северокорейские рабочие в «лагерях ГУЛАГа» подвергаются унижениям и пыткам. Северокорейские спецслужбы свободно оперируют в закрытых поселениях к северо-западу от Хабаровска, где осуществляются лесозаготовки.

Главными статьями российского экспорта в Северную Корею в последние годы являются машины, химические удобрения, черные металлы, нефтепродукты, древесина, уголь, рыба и морепродукты.

При этом *The Times* подчеркивает, что Пхеньян нуждается в российской помощи только для развития своей энергетики и сельского хозяйства, но не для модернизации вооруженных сил.

Нашлась золотая книга

Одним из неожиданных следствий резни в королевской семье Непала стало возвращение государству пропавшего 22 года назад ценнейшего экземпляра поэмы Фирдоуси «Шахнаме» (X век), написанного золотыми чернилами и стоящего миллионы долларов.

Пойманный при попытке продажи бесценного манускрипта бывший сотрудник службы безопасности королевского дворца заявил, что украл тысячестраничный фолиант в 1979 году из национального музея для принца Дхирендры (самого младшего брата короля), погибшего, как и еще восемь членов королевской семьи, от рук своего племянника, наследного принца Дипендры, 1 июня.

Вор-продавец пытался «спустить» манускрипт всего за 60 миллионов рупий (800 тысяч

долларов), в то время как, не говоря уж об исторической ценности, одно только золото, которым написаны 60 тысяч строк поэмы, стоит несколько миллионов долларов. Об этом, по информации *AFP*, заявил шеф полиции Непала. *AFP* отмечает, что книга была тайно ввезена в Непал из Индии совсем недавно. Где она находилась все это время, начиная с 1979 года, — неизвестно. Возможно, в одной из стран Персидского залива.

Поэма величайшего персидского и таджикского поэта Абулькасима Фирдоуси (940-1020 или 1030) «Шахнаме» представляет собой хронику правления иранских шахов с 360 года до н.э. по 641 год н.э. Кроме непальского, в мире существует еще только два оригинальных экземпляра рукописи. Оба они находятся в Индии — в Нью-Дели и Патне.

Бацькоўскія турботы

Саступаючы па моцы навалу толькі навагодніх свят, «бум» на прамысловыя тавары перад школьным сезонам стаў адчувальны яшчэ ў ліпені. Паводле наместніка начальніка ўпраўлення спажывецкага рынку Мінска гарвыканкама Леаніда Валадзько, дэфіцыту на школьныя тавары ў беларускай сталіцы сёлета не будзе.

Патробы 234 тысяч мінскіх школьнікаў, з якіх 16 тысяч у гэтым годзе пойдуць у першы клас, забяспечваюць 52 гандлёвыя прадпрыемствы і больш за 300 гандлёвых кропак. 3 18

жніўня на працягу двух тыдняў па выхадных на Дастрычніцкай плошчы і ў іншых раёнах горада і на працягу 25-30 жніўня ў Нацыянальным выставачным цэнтры «Белэкса» ў павільёне на Я. Купалы, 27 пройдуць кірмашы да школьнага сезона.

Калі «ўкамплектоўваць» сваё дзіця да школы таварамі айчынай вытворчасці, то, са словаў Л. Валадзько, бацькам гэта абыдзецца не больш за 56 тысяч рублёў на аднаго вучня малодшых класаў і больш за 100 тысяч — на старшакласніка.

Алена ЛАБАНАВА

Сыніс кропак продажу беларускага аўдыё ў Менску

1) Шапік «Чмель» (падземны пераход скрыжавання Багдановіча-Варшавскай); 2) Выстава ТБМ (вул. Румянцава, 13 — ст. м. №1 Пл. Перамогі, ля ўніверсітэту; тэл. 213-43-52); 3) Сядзіба БНФ (вул. Варшавскай, 8 — ст. м. «Пл. Перамогі», прыпынак трамвая «Чырвоная»; тэл. 284-50-12); 4) Палац культуры МТЗ (ст. м. «Трактарны завод»); 5) Шапік «Карона» (скрыжаванне Сурганава-Коласа, прыпынак трамвая «вул. Б. Хмяльніцкага»); 6) Галерэя мастацтва (ст. м. «Пл. Я. Коласа»); 7) Выстава «Белэкса» (вул. Я. Купалы); 8) Стэнд у пераходзе ст. м. «Інстытут культуры»; 9) Кніжная выстава ў к/з «Менск» (ст. м. «Першамайская»).

Бясplatны каталёг беларускага аўдыё можна замовіць, даслаўшы катэрт на адрас: 220085, Менск, а/с 5.

Відэа па-беларуску

МЕНСК: 1. На сядзібе ТБМ (Румянцава, 13 — ст. м. «Пл. Перамогі», ля ўніверсітэту; тэл. 213-43-52) 2. На сядзібе БНФ (Варшавскай, 8 — ст. м. «Пл. Перамогі», прыпынак трамвая «Чырвоная»; тэл. 284-50-12) 3. Палац культуры МТЗ «Усход» (ст. м. «Трактарны завод»). Штоднядзельна з 7:00 да 14:00. 4. Шапік «Чмель» — падземны пераход скрыжавання Багдановіча-Варшавскай. ГОМЕЛЬ: Піянерскі сквэр (ля цырка) — штоднядзельна з 9.00 да 12.30. Тэл. (0232) 45-11-51 (штодзень). ГОРАДНЯ: вул. К. Маркса, 11, 2-гі паверх. Тэл. (015-2) 24-34-68, 72-11-83, Андрэй ПОШТАЙ: 220107, Менск, а/с 150. Вышлем бясplatны каталёг

Бог любит «Троицу»

Понятие «Троица» столь объемно и многозначно, что можно лишь удивляться тому, что его до сих пор не разобрали на этикетки и торговые знаки. Здесь тебе и Святая троица — Отец, Сын и Дух святой, здесь и Троицын день — радостный праздник начала лета, здесь и давняя белорусская традиция, по которой народ на сельских праздниках развлекало именно трое музыкантов. Наверное, именно последнее и послужило основным мотивом, давшем это название этно-трио под руководством Ивана Кирчука.

Начало группе было положено еще в конце 1995 года, когда ее руководитель Кирчук работал заместителем директора Дворца национального творчества детей и молодежи. В ту пору в его компетенции находились детские фольклорные коллективы, ансамбль «Диво», с которым он проработал около 10 лет, кукольный театр. Но, наверное, всего этого ему было мало, потому что эксперименты продолжались, и в результате родилась «Троица» — сплав элементов рока, джаза, блюза и народной музыки, удивительное переплетение настроений, направлений и стилей.

Сегодня в «Троице», кроме Кирчука, работают его бывший студент, выпускник педагогического университета Юрий Дмитриев, а также Юрий Павловский, музыкант-авангардист, более 15 лет проработавший с группой «Князь Мышкин». Сам Иван Кирчук преподавал в педагогическом университете имени Максима Танка, ведет курс лекций по фольклору, делает реконструкцию старинных обрядов, является режиссером и актером кукольного театра «Батлейка», собирает этнографический музей и народные инструменты.

Самым интересным народным праздником Кирчук считает Купалье — праздник, который в одну точку собирает всю энергетику и силу земли. До этого дня нужно было собрать все травы, которые потом на протяжении целого года использовались как лекарства и обереги. К тому же на Купалье, как известно — самый длинный день и самая короткая ночь, в которую, тем не менее, многое можно успеть... Привлекает и антураж этого праздника — костер, символизирующий очищение огнем, гадания, венки и свечи, которые используются как оберег.

Когда слушаешь передачи белорусского радио и телевидения, создается впечатление, что народная музыка — сплошной протяжный стон, который у нас почему-то зовется песней. С одной стороны, по мнению Кирчука, так оно и есть, поскольку жизнь жителей белорусских деревень и раньше, и сейчас к сочинению бравурных маршей не располагала. И если народные песни звучат как сплошной плач, значит, на то у народа был повод. А с другой, замечает он, в Беларуси — богатейший фольклор, включа-

Фота Ю. ШТАКА

ющий в себя не только песни. Вся жизнь народа на основании многовекового опыта была подробнейшим образом расписана и регламентирована от рождения до смерти. Каждый селянин знал, какие обереги вешать над детской колыбель, какие — носить беременной женщине, какой формы должна быть колыбель, какую песню петь, первый раз после зимы выгоняя в поле скотину. На все случаи жизни существовали ритуальные песни, сказки, пословицы, поговорки, игры, отшлифованные временем до немыслимой красоты и изящества.

А плачи? Гениальные импровизации, спонтанно возникающие по скорбному поводу, как крик раненой души, который уходит в никуда, потому что невозможно повторить эту боль, а записывать было некогда... По мнению Кирчука, наш фольклор ничем не уступает греческим образам. Просто искусство древней Греции мы порой знаем лучше, нежели отечественное народное творчество. Удивительное дело, сохранившиеся на протяжении веков лишь в памяти людей, сегодня оно, собранное и аккуратно занесенное в сорокотомную серию «Белорусское народное творчество», оказалось ненужным никому, кроме студентов и этнографов.

А вообще, по мнению музыкантов, по-настоящему белорусскую песню спеть очень трудно, но если сделать это, как надо, то заунывным стоном она казаться не будет. Но это — не каждому по плечу. Куда как проще грянуть в разгар свадьбы пьяными голосами «Цяч вада ў яр» — простенько, громко и всем понятно...

Отдельный разговор — музыкальные инструменты, на которых играет «Троица». Как показал опыт, народная музыка —

явление глубоко интернациональное, и инструменты, на которых аккомпанируют африканским или австралийским народным напевам, удивительно органично ложатся и на белорусские песни. Что и нашло свое подтверждение в творчестве «Троицы». Кроме смыка белорусского, родных дуды, жалейки, дудки, окарины здесь оказались к месту немецкая цитра, российские гусли, инструменты из Австралии, Голландии, Индонезии, Турции... После некоторой адаптации они не только «вписались» в белорусскую народную музыку, но даже придали ей определенный колорит. Так что индонезийским инструментом белорусскую песню не испортишь, тем более, что основной интерес для музыкантов представляет тембр инструмента, а не его национальность.

В прошлом году этно-трио сыграло два сольных концерта в малом зале Дворца Республики. Оба раза зал, вместимостью более 500 мест, был заполнен полностью, и как выяснилось после, многие желающие не смогли попасть на концерт. И это притом, что к массовому искусству «Троицу» никак не отнесешь. Сами музыканты были слегка удивлены таким интересом к своему творчеству, тем более, что один из концертов проходил в середине лета, когда народ традиционно больше рвется на пляжи, нежели в залы. Слушатели у «Троицы» самые разные, от студентов до пенсионеров. Однако, несмотря на полные залы, музыканты говорят, что здесь, в Беларуси, нормально работать невозможно. На белорусской сцене — засилье российских звезд, которые приезжают сюда, и с трудом попадая в «фанеру», выкашивают все деньги. В свою очередь «Троица», выступая в полных залах,

после всех вычетов практически ничего не получала. Хорошо, хоть должны не оставались. В общем, выходило, что музыканты, давая концерты, делали подарок своим зрителям.

А на Западе группа пользуется неизменным успехом, и уже сыграла там более 200 концертов. Но для них бесконечно важно, чтобы о «Троице» не забывали здесь, дома. Выступать приходилось в Голландии, Германии, Венгрии, Боснии, Герцеговине, Словении, Хорватии... Больше всего музыкантов поражало, когда где-то за границей зал начинал непредсказуемо, восторженно, а иногда и буйно реагировать на белорусский фольклор. Трудно сказать, с чем был связан такой подъем масс, но на проходившем в Венгрии фестивале «Калыка» «Троицу» просто не хотели отпускать со сцены. Площадка располагалась на руинах замка, разрушенного задолго до фестиваля, и зрители из разных стран, воспитанные на другой культуре, без всякого перевода понимали смысл белорусских песен, настроение музыкантов, их чувства и эмоции. То же самое довелось пережить и в других странах. Фольклор интернационален, как никакой иной вид искусства.

В 1999 году «Троица» на 10 дней была приглашена в Голландию с программой и собранным Кирчуком этнографическим музеем, в котором сегодня около 1.000 экспонатов. Им предоставили помещение для экспозиции музея, и, приходя туда, голландцы полностью погружались в белорусскую культуру. Все эти десять дней «Троица» выступала при полных залах, люди подробно расспрашивали о звучавших песнях, и нередко в голосах голландцев слышалась легкая зависть к белорусам, которые сегодня могут спеть песню, которой не одна сотня лет. «Мы играем белорусскую музыку, — говорит Кирчук, — и нам кажется, что, послушав нас, люди поймут, что за народ мы представляем. Мы стараемся доказать своим творчеством, что белорусы чего-то стоят».

Иногда кажется, что сами белорусы плохо представляют, что они за народ. И мало кто помнит сегодня, что мы — очень поющая нация. На одной лишь свадьбе исполнялось до 400 песен! Какой еще народ может похвалиться таким изобилием? «Белорусская песня — это своего рода оберег, молитва, — говорит Кирчук, — которая сопровождала, охраняла и защищала человека от момента рождения до самой смерти. Своя песня была на каждый случай жизни. С песнями жали, гнали на пастбище коров, рожали, женили и хоронили... Ею защищались от порчи, сглаза, болезней, ведьм... Иногда кажется, что народная песня на протяжении веков была своеобразной звуковой защитой, которая охраняла нашу страну, спасала ее, помогала сохранить память, веру, надежду. А кому повезет, то и любовь».

Владимир ТАРАЗЕВИЧ

Пиратская Украина

США объявили о торговых санкциях в отношении Украины, которая, по мнению американской стороны, принимает недостаточные меры по борьбе с производством «пиратской» видео- и аудиопродукции.

Потери владельцев авторских прав на незаконно копируемые диски и кассеты оцениваются более чем в \$200 млн. в год, при

этом американская сторона считает Украину крупнейшим производителем нелегальных дисков и кассет в Центральной и Восточной Европе. Украина будет лишена возможности для беспошлинного ввоза в США ряда своих товаров (это право США применяет к беднейшим странам мира). Кроме того, объявлено о предстоящем повышении пошлин на ряд вво-

зимых в США украинских товаров: металлопродукцию, одежду, минеральное сырье — на сумму примерно в \$200 млн. в год.

Власти США считают, что принятые меры вынудят Киев принять обещанные меры в отношении производителей «пиратской» продукции. По оценкам американских экспертов, на Украине работает как минимум 5 фабрик, выпускающих более 70 млн. пиратских CD-дисков в год, кроме того, с нарушением авторских прав выпускаются видеокассеты и

программное обеспечение. Доля нелегального ПО на Украине составляет 89%.

Ожидается, что введение санкций в отношении украинских товаров займет несколько месяцев. Ранее крупнейшим в Европе производителем нелегальной продукции считалась Болгария, однако местные власти под давлением США закрыли действовавшие в стране предприятия-нарушители. Общий объем экспортных поставок Украины в США оценивается в \$800 млн. в год.

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Ссылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванняў аўтараў, публікаваць артыкулы дэля палемікі. Адрас: г. Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Паслечанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук. Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на паліграфічным РУП «Чырвоная звязда» 220073, г. Мінск, Першы загарадны завулак, 3. Заказ №1745 Нумар падпісаны ў друку 9/08/2001 (15:00) Наклад — 10.100